ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар рўзномаси

Рўзнома 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 195 (7. 584) ◆ 1991 йил 9 октябрь, чоршанба ◆ Нархи 8 тийин

Ўзбекистон Халқ-Демократик партияси таъсис қурултойини чақириш Ташкилот комитетининг қарори

1991 ЙИЛ 4 ОКТЯБРЬ

ЎЗБЕКИСТОН ҲАЛҚ-ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИНИНГ ТАЪСИС ҚУРУЛТОЙИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

1. Ўзбекистон Халқ-Демократик партиясининг таъсис қурултойи 1991 йил 1 ноябрда Тошкент шаҳрида чақирилсин. Кун тартибига қуйидаги масалалар киритилсин:

— Ўзбекистон Халқ—Демократик партиясини тузиш ҳамда унинг ташкилотлари вазифалари ҳақида;

— Ўзбекистон Халқ—Демократик партияси Дастури тўғрисида;

— Ўзбекистон Халқ-Демократик партиясининг Низоми ҳақида;

— Партия Раисини сайлаш тўғрисида;

— Партия Марказий Кенгашини сайлаш;

— Партия Марказий тафтиш комиссиясини сайлаш.

2. Қурултойга вакиллар меъёри Қорақалпоғистон республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар партия ташкилотларидан 100 делегат қилиб белгилансин.

3. Ўзбекистон Халқ—Демократик таъсис қурултойига тайёргарлик кўрувчи Қорақалпоғистон Республикаси, республика вилоятлари ва Тошкент шаҳри муваққат комитетлари тасдиқлансин. Уларга шаҳарлар, районлар, қўрғонлар ва қишлоқларда бир ҳафта муддатда муваққат комитетларни тузиш ва тасдиқлаш, истиқомат жойларида партия ташкилотларини тузиш тўғрисида фаол ташкилий ва сиёсий ишларни бошлаб юбориш топширилсин.

4. Муваққат комитетларга:

— Шу йил 25 октябргача Ўзбекистон Халқ—Демократик партияси аъзоларини рўйхатга олиш, айни бир вақтда ҳудудий ёки ишлаб чиқариш партия ташкилотларига бирлашиш истагини билдирган камида 5 та партия аъзоси мавжуд бўлган тақдирда уларни бошланғич ташкилот сифатида рўйхатга олиш;

— Шу йил 25 октябргача Ўзбекистон Халқ—Демократик партияси Дастури ва Устави лойиҳаларини йиғилишларда ва конференцияларда муҳокама қилиш, партия таъсис қурултойига, шаҳар, район, Қорақалпоғистон Республика, вилоят партия конференцияларига делегатлар сайлашни ўтказиш топширилсин.

Мазкур ҳужжатларни муҳокама қилиш чоғида айтилган барча мулоҳазалар ва таклифлар сира кечиктирилмай ташкилот комитетига тақдим этилсин.

5. Ташкилот комитетининг, жойлардаги муваққат комитетларнинг аъзоларига таъсис қурултойини тайёрлаш, аҳоли истиқомат жойларида, меҳнат жамоаларида (бу иш қонунга зид бўлмаган жойларда), оммавий-ахборот воситаларида Халқ-Демократик партияси Дастури ва Низоми лойиҳаларининг муҳокамасини ўтказиш топширилсин.

Ташкилот комитетининг раиси

И. КАРИМОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ-ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИНИНГ ТАЪСИС ҚУРУЛТОЙИНИ ТАЙЁРЛАШ ИШЧИ ГУРУҲИ

Абдураимов Ҳ. М. — гуруҳ раҳбари, Тошкент шаҳар партия комитетининг котиби.

ГУРУҲ АЪЗОЛАРИ:

Абдуллаев Ж. А. — Тошкент алоқа электр техника олий таълимгоҳининг ректори

Абдуллаева М. С. — Бухоро шаҳар партия комитетининг иккинчи котиби

Абдураззоқов У. А. — Ўзбекистон Республикаси матбуот давлат комитетининг раиси

Азимов А. М. — Жиззах область партия ташкилоти назорат комиссиясининг раиси

Алесич И. П. — партия Марказий назорат комиссияси раисининг биринчи ўринбосари

Асанов А. — Қорақалпоғистон Республикаси Нукус шаҳар Кенгашининг раиси

Аъзамхўжаев А. А. — Ўзбекистон республикаси Олий Кенгаши ёшлар масалалари билан шуғулланувчи комитет раиси

Бобоев А. — Сирдарё область Гулистон шаҳри 2535-автоколоннасининг ҳайдовчиси

Ельшов М. Л. — партия Марказий Комитети бўлим мудирининг ўринбосари

Икромов М. — Тошкент область Ўрта Чирчиқ район Кенгашининг раиси

Машарипов У. Р. — Хоразм область Хонқа районидаги А. Навоий номли колхоз бошқарувининг раиси

Паряева Г. С. — Самарқанддаги «Кинап» заводи директорининг ўринбосари.

Расулов М. М. — Наманган область партия комитетининг иккинчи котиби.

Рўзиев Р. — Қашқадарё область «Каршистрой» трестининг монтажчилар бригадаси бошлиғи

Саидов А. Ҳ. — Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси фалсафа ва ҳуқуқ илмгоҳининг директори.

Хўжаев М. — Фарғона шаҳар халқ таълими бўлимининг мудири

Чекмарев В. А. — Тошкент шаҳар Ленин район Кенгашининг раиси

Шарофиддинов О. — В. И. Ленин номли Тошкент давлат дорилфунуни ўзбек филологияси факультетининг профессори

Юсупов М. — Андижон область партия комитетининг котиби

Ҳайитбоев Э. Қ. — ЎзТАГ директори

Ҳолбоев М. П. — Сурхондарё область Термиз шаҳар Кенгашининг раиси

Ҳошимов У. — «Шарқ юлдузи» журналининг бош муҳаррири

Гуруҳ манзилгоҳи:
Тошкент ш. Ўзбекистон проспекти, 9.
Қабулхона телефони: 33-49-49.

Бугунги кун нафаси

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДА

● Ўзбекистон Республикаси вице-президенти Ш. Р. Мирсаидов «Айзенберг групп оф компаниз» (Исроил) компаниясининг президенти Айзенберг Шоулем Нэшимия ва унинг вакиллари — Гринберг билан Линда Леунгни қабул қилди. Бўлиб ўтган суҳбат чоғида ўзаро амалий ҳамкорлик масалалари муҳокама этилди.

● Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси республика Қишлоқ хўжалик фанлари академиясини ташкил этиш ва унинг фаолияти масалаларига доир қарор қабул қилди. Бу академия таркибига Ўзбекистонда жойлашган қишлоқ хўжалиги йўналишидаги 14 та илмий-тадқиқот муассасаси моддий ва тажриба базаси билан биргаликда берилди.

ИТТИФОҚДА

● Украина Вазирлар Маҳкамаси республиканинг миллий армиясини икки йил ичида тузиш тўғрисида қарор қабул қилди. Бу армия сафида 450 минг киши бўлиши мўлжалланмоқда.

● Грузия Президенти З. Гамсахурдиаиинг тарафдорларидан иборат ташаббускор гуруҳ республикада президентлик бошқарувини жорий этиш талабномаси остига имзолар тўплашни бошлаб юборди. Грузия Олий Кенгашининг оппозицияда бўлган депутатлари буни қарши турган томонлар ўртасида бошланган мулоқотни барбод қилишга уриниш, деб баҳолади.

● Озарбайжоннинг Казах райони Арманистон томонидан яна ўққа тутилди. Озарбайжон ички ишлар вазирлигининг буйруғига биноан Тоғли Қорабоғ яқинидаги чегара жойларида яшовчи аҳолига улардан икки йил аввал тортиб олинган овчи милтиқлари қайтариб берилмоқда.

● Чечен-Ингушетиянинг Муваққат Олий Кенгаши бу собиқ мухториятнинг бутун ҳудудида ўзини ҳокимиятнинг ягона олий органи, деб эълон қилди. Бу Чечения умуммиллий конгресси ижроия комитетининг парламентни истеъфога чиқариш, давлат хавфсизлик комитети биносини босиб олиш, республика ички ишлар вазирлигига ҳужум қилишга уриниш каби конституцияга зид хатти-ҳаракатларга жавоб чорасидир.

ХОРИЖДА

● Вильнюсда бўлиб ўтган Болтиқ Кенгаши мажлисидан сўнг Литва, Латвия ва Эстония шу йил 1 декабргача совет қўшинлари Вильнюс, Рига ва Таллиндан олиб чиқиб кетилиши керак, деб баёнот бердилар. СССР Мудофаа вазирлигида бу қўшинларни 1994 йилдан илгари олиб чиқиб кетишнинг иложи йўқлиги маълум қилинди. Чунки бу муддатгача Европадаги совет қўшинлари мамлакатга қайтарилиши керак.

● Европа ҳамжамияти озиқ-овқат маҳсулотлари харид қилиш учун СССРга 1,5 миллиард доллар атрофида қарз берадиган бўлди.

● Япония Вазирлар Маҳкамасининг бош котиби М. Сакамото Япония СССРга 2,5 миллиард доллар миқдорида маблағ билан шошилинч ёрдам беришини маълум қилди.

● «Совуқ уруш» тугалланиши ҳамда ҳарбий мақсадларга сарф-харажатлар қисқартирилишидан Осиё 150 миллиард доллар маблағни тежаш имконига эга бўлади. Бу ҳақда Манилада бўлиб ўтган халқаро конференцияда маълум қилинди.

● Чили ҳукуматининг бош котиби Коррея ГДРнинг собиқ раҳбари Э. Хонеккер оиласи билан доимий яшаш учун Чилига кўчиб келиш ниятини билдирганлигини айтди. Ҳукумат вакилининг фикрича, лекин бунинг учун Э. Хонеккер аввал ГФР маъмурлари билан ҳамма муаммоларни ҳал этиши керак.

● Исроил бош вазири И. Шамир Исроил босиб олинган араб ерларини қайтариб беришга рози эмаслигини айтди. У шу йил октябрь ойида чақирилиши мўлжалланаётган Яқин Шарқ бўйича тинчлик конференцияси умуман қачонлардир бўлишига ишончсизлик билдирди.

Биринчи саҳифадан сўз

ЭНГ АФЗАЛИ ТОТУВЛИК

⊙ Дунё тириклик билан гўзал. Бунинг учун ҳаво, сув ва нон нақадар зарур бўлганидек, ҳаётда яшаш учун одам одамга керак. Бирор зот йўққи, у саргузашт китоблардаги каби номаълум оролга тушиб қолиб якка ўзи яшолмайди, яшаганда ҳам унинг ҳаёти инсон ҳаёти бўлмайди, у турмуш роҳат-фароғатини, иззат-шарофатини тотолмайди, демакки, одам одамсиз яшолмайди.

ИНСОННИНГ инсонга меҳрибону дилижон бўлишининг ўзи ҳаёт каби ширин лаззат бағишлайди. Одамнинг бошига оғир кун тушганда, айниқса хаста бўлиб дард-алам тортиб ётганда атрофдаги кишиларнинг бир оғиз ҳол сўраши, сиҳат-саломатлик тилаши, куйиб-пишиб илтифот қилиши кўнгилни тоғдек кўтариб юборади.

Мен бу дил сўзларимни бошимдан ўтгани учун ёзяпман. Бетоб ётганимда озарбайжонлик шифокор қўшним Элла Мухторовна Халилова жонга аро кирди.

— Мен ўзим хабар олиб тураман, озгина шамоллагансиз, яхши бўлиб кетасиз, — дея дори-дармон ёзиб, тасалли берди.

Сир эмаски, ҳамма ҳам ишдан чарчаб келади. Элла Мухторовна хизматдан қайтишда ҳар куни бирров мендан хабар олиб ўтади, ҳориб-толиганини ҳам сездирмай, кулиб-очилиб муомала қилади.

Жаҳон Обидова кўчасидаги тўққиз қаватли 2-уйнинг 108 та хонадонида яшовчи яна бир қўшним — татар аёли Тамара опа моҳир ҳамшира экан, ҳар куни шифо игнаси билан дардимга малҳам бўлади, бирор кун айтган вақтидан кечикмай сидқидилдан хизмат қилди, лекин ҳеч миннат қилмади. Рус ва яҳудий қўшниларим дори-дармондан ёрдам бериб, маслаҳатларини аяшмади Ўзбек қўшним Эралижон ва рафиқаси Мавлудахон Турдиева ҳар кун ора ҳол-аҳвол сўраб, шифобахш гиёҳу, тоғ асали дейсизми, тансиқ ноз-неъматлар дейсизми илинишиб, илтифот кўрсатишди. Ҳамшира Марғубахон, шифокор эр-хотин Миролимжон билан Фотимахонларнинг меҳри-меҳнати сира ёдимдан чиқмайдиган бўлиб қолди.

Мен бу олижаноб кишиларнинг садоқату ҳимматларини шунчаки мақтаб ёзаётганим йўқ. Хасталик азобини чекиб ётганимда одам одамга қанчалар мунис-меҳрибон, қанчалар дилбару дилкашлигини, азизу мукаррамлигини, бир-бировига ҳар қачон, ҳар дамда кераклигини юракдан ҳис этиб: «Одамлар, мунчалар яхшисиз!» деб оламга хитоб қилгим келди. Қалбимда аланга олган бу эзгу меҳр оташидан кўзларимга қайноқ ёш қайнаб чиқди. Инсон зотига тавалло-ю нидо, илтижо-ю нола қилиб: «Одамлар, бир-бирингизни авайланг, ҳаёт қадри-лаззатини билиб иноқ-иттифоқ яшанг!» деб яна хитоб қилгим келди.

Инсонга ақл-заковат деган неъмат дўстни билиб, иноқ-иттифоқ бўлиб яшаш учун берилган. Донишманд айтади: «Бир-бирингизга хайр-эҳсонли, меҳр-муҳаббатли бўлиб, қўл бериб сўрашиб юринглар, шунда дилларингиздаги гина-кудурат, ғаш-ғамлик кетади». Ҳамма дўсту биродар бўлиб яшаса, тинчлик, бахт-саодат, хотиржамлик, нашъали меҳнат ва турмушда роҳат-фароғат барқарор бўлади. Дўстлар ўртасига нифоқ тушса, жанжал-тўполон авж олса, ўзаро меҳр-оқибат кўтарилса, барака кетиб, ҳаётни ғам-кулфат босади. Ўзбекистонимизнинг бағри кенг бўлгани каби, одамларининг ҳам феъли-атворида тантилик ва меҳмондўстлик фазилатлари бор. Юздан ортиқ миллат ва элат бу диёрда бир-бирига дилбанд, дилкаш ва дардкаш бўлиб яшаётганига ҳавас қилаётганлар ҳам, ҳасад ўтида қовурилиб ёнаётганлар ҳам бор.

Дўстлик халқимизнинг жуда қадимий фазилати ва анъанаси эканлигига тарихлар шоҳидлик беради. Бундан ўн аср олдин Абу Али ибн Сино «Ягона мақсад ва ғоявий бирлик асосидаги дўстлик ажралмасдир» деган. Буюк бобомиз Алишер Навоий аҳил-иноқликни улуғлаб айтган:

Башарият, инсоф қилинг,
одам ишимас — ёвлик,
Иттифоқда яшайлик —
энг афзали тотувлик.

Кексалар тажрибалардан келиб чиқиб, одамларни кулфат-ғам синови бирлаштиради, дейишган. Бу нақлни тарих ва ҳаёт исботлайди. Улуғ Ватан урушида халқларимиз бир жон бир тан бўлиб душманга қақшатқич зарба бердилар. Ўзбек халқимизнинг қанчалаб фарзандлари ҳам дўстлар билан ёнма-ён жон фидо қилдилар. 1966 йилги зилзилада барча қардош халқлар Тошкентни тиклашга ёрдам қўлларини чўздилар. Дўстликнинг бундай ҳимматсаховати ва вафо-садоқати ҳақида кўплаб воқеаларни далил келтириш мумкин.

Файласуф шоиримиз Мақсуд Шайхзода бир байтида шундай дейди:

Бир яхшилик чиқмайди эсдан,
Бирда чиқмас ёмонлик сира!

Дўстларнинг шарофати, яхшилиги, шу билан бирга сохта дўстликнинг ёлғон ва ёмонлиги, туҳмат ва иғвоси ҳам ёдда туради. Ўзбекистонимизда рус, қозоқ, тожик, қирғиз, туркман, арман, татар ва бошқа халқларнинг тинч-тотув яшаб, аҳилликда меҳнат қилаётганларини, туриш-турмушлари, еб-ичишлари, рўзғор-бойликлари бошқаларникидан яхшироқ эканлигини кўролмаётганлар ҳам бор!

Ўзбеклар қадимдан дўстлик-биродарликни қадрлаб келаётган халқ. «Сен фалон миллатдансан» деб бирор халқ камситилмаган, улкан ватан бўлиниб, чегараларга тўрсимлар тортилмаган, ҳамма халқлар дўсту қариндош бўлиб, иноқ-иттифоқликда яшаган. Яхши ана шу анъаналар доим қонимизда гупуриб туради.

Жамиятдаги ҳозирги кескин ўзгариш ва бурилишлар юз бераётганда, турли ҳудудларда тинчлик бузилиб тургани, одамлар осойишталиги йўқолаётгани, қурбонлар бўлаётгани қалбларимизни зирқиратади, Ўзбекистонимизда эса осойишта ҳаёт барқарорлигидан шукроналар айтамиз!

Мустақиллик қуёши онг-шууримизга нур сочиб, йўлимизни нурафшон этаётганидан яна фахр-ғурурларга тўлаяпмиз. Мустақиллик — нозик ниҳол! Уни гўдак каби асраб-авайлаб, ҳимоя қилиб, зарур бўлса халоскори бўлиб вояга етказишимиз, улкан дарахтга айлантиришимиз, сўнг бағрида яйраб-яшнашимиз, эркин ва бахтиёр яшашимиз керак.

«Ўзбекистон — мустақил республика!» деган сўзни эшитишга ҳам чидолмайдиган рақиблар бор, лекин Мустақилликни лаганга сузилган паловдек осонгина бериб қўядиганлар йўқ! Ўзбек диёримизни қанчалик севсак, унинг мустақиллигини шунчалик эъзоз этишимиз, мустаҳкамлашимиз, унинг улуғ номига мангу сифат белгиси қилиб қолдиришимиз керак. Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримов она диёримизни шарафлаб айтган мана бу гапларни дилимизга жо этиб, ақл-заковат билан мустақиллик учун курашда мадад олайлик:

«Ақли бутун, имон-эътиқоди пок, тарихни, адабиётни яхши биладиганлар халққа тушунтирсин: узоқ йиллар колония бўлиб келган юртнинг мустақиллигини ким осонликча ўз қўлига топширади?»

Башарият тарихида ҳеч бир халқ мустақилликни оппа-осон қўлга киритиб, эркин бўлган эмас. Мустақилликни ақл-заковат билан, иттифоқлик, якдиллик, баҳамжиҳатлик билан қўлга киритиш мумкин. Ноаҳил бўлиб бир-биримизнинг пайимизни қирқсак, тўпланишиб сафсатабозлик қилсак, уриш-жанжал чиқиб фожиалар юз берадики, бундан мустақиллик олаётганимизга чидолмаётганлар севиниб кулади, ўзимиз эса яна қон қақшаб қоламиз.

Мустақиллик гулшанига чиқишнинг энг тўғри ва равон йўли — дўстлик ва биродарлик йўли! Бир ёқадан бош чиқарган халқлар мустақилликни қўлга киритганларининг шоҳиди бўлиб турибмиз.

Диёримиздаги ҳамма халқлар — миллатига, тилига, ирқи ва диний эътиқодига қарамай, ҳеч бир камситилмай, дўсту биродар бўлиб яшайверади, елкама-елка, қондош-жондош ҳолда мустақилликни мустаҳкамлашга ҳиссасини қўшади.

Одатда, бахтга эришаётган одам ҳамма ёмон нарсаларни унутади. Мустақиллик бахтиёрлигига мушарраф бўлаётган эканмиз, одам одамга азиз деб эски гина-кудуратларни унутишимиз, аҳил оила бўлиб нурли йўлга чиқишимиз керак!

Тўлқин РАСУЛЕВ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган журналист.

Ўзбекистон Халқ-Демократик партияси ҳужжатлари лойиҳалари—муҳокамада

«Дунёқарашларимизга ҳамоҳанг...»

⊙ Ўзбекистон Халқ-демократик партиясининг Дастури ва Низоми лойиҳалари матни матбуотда эълон қилинди. Ҳозир кўпчилик улар билан танишмоқда. Мухбиримиз Тошкент трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармаси тасарруфидаги 2-трамвай депосида бўлиб, ишчи-хизматчиларининг бу ҳужжатлар ҳақидаги фикрлари билан қизиқди.

●

— Очиғи, мен Ўзбекистон Халқ-демократик партиясининг Дастури ва Низоми билан танишгунимга қадар аниқ бир фикрга келолмай, иккиланиб юрган эдим, — дейди 1981 йилдан КПСС аъзоси Минхат Зигандирович Аитов. — Низомдан ХДПнинг бош мақсади — Ўзбекистон фуқаролари учун ижтимоий адолатни, муносиб турмуш тарзини, маънавий янгиланишни таъминлашдан иборат эканлигини, шунингдек, халқ-демократик анъаналарига, умуминсоний қадриятларга, аҳлоқ ва инсонпарварлик принципларига асосланиб, меҳнат аҳлининг ижтимоий аҳволидан, келиб чиқишидан, миллати ва диний эътиқодидан қатъи назар уларнинг манфаатларини ифода этиши ва ҳимоя қилишини билиб олгач, биринчилардан бўлиб Халқ-демократик партиясига ўтиш учун ариза беришга қатъий қарор қилдим.

Ундаги: «Ўзбекистон Халқ-демократик партияси сиёсий усуллар билан жамиятни жипслаштиришга ҳаракат қилади, ўзбек халқининг ва республикада яшовчи барча халқларининг миллий анъаналари ва урф-одатларини ҳурмат қилиш асосида ирқчилик, миллатчилик ва шовинизмни, миллатлараро ва ижтимоий можароларнинг авж олдирилишини қатъиян рад этади...» каби жумлалар ҳам менинг дунёқарашимга жуда ҳамоҳангдир.

Музаффар Зуфарович Ҳошимов, 1968 йилдан КПСС аъзоси, бошланғич партия ташкилотининг котиби: — Жумҳурият Халқ-демократик партияси Дастури ва Низоми лойиҳаси менга маъқул бўлди. Аммо, билдирадиган баъзи бир таклифларим ҳам бор. Масалан, Низомнинг VII моддасидаги 38-бандида Ўзбекистон Халқ-демократик партияси аъзоларининг ойда партияга аъзолик бадалларини умумий даромадларининг камида бир фоизи миқдорида тўлашлари айтилган. Назаримда, «камида 1 фоизи миқдорида» демасдан **аниқ кўрсатилгани** ёки **«камида»** сўзининг олиб ташлангани маъқул.

Шу модданинг 41-бандида тегишли район, шаҳар партия ташкилотлари кенгашларининг пул маблағлари зарур қисмини бошланғич ташкилотларнинг бевосита эҳтиёжлари учун ажратишлари хусусида фикр юритилган. Менимча, **«аъзолик бадалларининг фалон фоизи бошланғич партия ташкилоти ҳисоби (касаба уюшмаларидаги сингари)да қолдирилади»**, деб аниқ кўрсатилса, яхши бўларди. Чунки, жамоатчилик асосида фаолият юргизадиган бошланғич ташкилотлар котибларининг ҳар гал ҳужжат расмийлаштириб, ўша ажратилган пулни олиш учун район кенгашига қатнаб юриши улар ишини анча мушкуллаштиради.

Абдураҳим Абдухалилов, 1984 йилдан КПСС аъзоси: — Ўзбекистон Халқ-демократик партияси Дастури ва Низоми лойиҳасини қўллаб-қувватлаган ҳолда Низомдаги айрим ноаниқликларга равшанлик киритиш лозим, деб ҳисоблайман. Жумладан, Низомнинг III моддасидаги 27-бандда: «Партиянинг навбатдан ташқари (фавқулодда) қурултойи Марказий Кенгашнинг ташаббуси билан ёки партия аъзолари умумий сонининг камида учдан бир қисмини бирлаштирган партия ташкилотларининг талабига мувофиқ чақирилади...» дейилади. Агар ният **«...ХДП аъзолари учдан бирининг талабига мувофиқ...»** дейиш бўлса, содда ва тушунарли қилиб, шундай деб ёзган маъқул-ку!

Мазкур модданинг 29-бандида ХДП қурултойида партия раисининг кўпи билан суруинкасига икки муддатга сайланиши, айни вақтда унинг Ўзбекистон Республикаси Президенти этиб сайлаш учун номзод қилиб кўрсатилиши айтилади. Демоқчиманки, ХДП парламент типидаги партия экан, унинг раисини ҳам партия аъзолари орасида референдум ўтказиш йўли билан сайлаш керак. Ана шунда партия раиси номзодининг Президентликка ўтиши ишончлироқ бўлади.

Мирза Рихситуллаев, 1962 йилдан партия аъзоси. — Низомда ХДП сафида **маълум стаж (25 ёки 30 йил)га эга бўлганлар учун «ХДП фахрийси» нишони таъсис этиш ҳамда аъзолик бадаллари тўлашда фахрийларга имтиёзлар бериш кўзда тутилса, яхши бўларди.**

Лобархон Орипова, Шукурали Баҳодиров, Абдумуталиб Қурбонов ва бошқа кўплаб коммунистлар ҳам сафдошлари фикрларига тўла қўшиладилар.

Суҳбатдош
Худойназар ЖУМАНАЗАРОВ.

Ён томонига «Узинтрас» сўзлари ёзиб қўйилган юк машиналарини нафақат республикамизда, балки ундан ташқарида ҳам учратиш мумкин. Хорижий мамлакатларга зарурий юкларни элтиб бериш учун хизмат қиладиган бу корхонада тажрибали ҳайдовчилар меҳнат қилишади.

СУРАТДА: (чапдан) корхона бош инженери Р. Муҳаммадраҳимов ва 1-даражали ҳайдовчи К. Мақсудов, навбатчи механик Т. Бархаджонлар навбатдаги юмушлар хусусида суҳбатлашмоқдалар.

Рустам Шарипов сурати.

Доимий комиссияларда

АТРОФ-МУҲИТ МУСАФФОЛИГИ УЧУН

СЎНГГИ вақтларда атроф-муҳит муҳофазаси, она-табиатни асраш ҳамда экология муаммолари кунимизнинг долзарб масаласига айланиб бораётгани сир эмас. Бинобарин, шаҳримиздаги бугунги экологик вазият ҳам талаб даражасида деб айтиш қийин. Айниқса, озодалик ва тартибга риоя этиш ҳамда тозалик, соғлиқни сақлаш билан боғлиқ муаммолар шаҳримизнинг истаган районида топилади.

— Шу муносабат билан яқинда халқ депутатлари Ленин район Кенгашининг навбатдаги сессиясида ҳам,— дейди биз билан суҳбатда Ленин район халқ депутатлари Кенгаши ташкилий ишлар бўлими мудири Юнусжон Шарипов, — райондаги экологик аҳвол жиддий муҳокама этилди. Кенгашнинг қурилиш, уй-жой, коммунал хўжалиги, экология ва ободонлаштириш бўйича депутатлар доимий комиссияси томонидан муҳокамага қўйилган ушбу масала юзасидан комиссия раиси, Ўрта Осиё темир йўлининг «Тошкент» станциясидаги санитария-эпидемиология станцияси бош врачи С. А. Эшонхонова маъруза қилиб, ҳозирда районда экологик аҳвол чиндан ҳам ачинарли тус олгани, айниқса районда жойлашган бир қатор саноат корхоналаридан чиқаётган чиқиндилар тоза ҳавони бузаётгани, ифлосланган сув оқаваларини ташкил этиб, атроф-муҳитни янада хунуклаштираётгани ҳақида куюнчаклик билан сўзлади.

Маъруза юзасидан муҳокамада сўзга чиққан депутатлар ҳам «Фотон», «Подъёмник», Ўзбекистон кимё-доришунослик ишлаб чиқариш бирлашмалари, каноп фабрикаси, тепловоз-ремонт заводи каби корхоналар нафақат район ҳудудини, балки шаҳар ҳавосини ҳам ифлослантираётгани ҳақида бир қатор фикрлар билдиришди.

Сессия кун тартибидан ўрин олган иккинчи масала, яъни доимий комиссиялар ҳисоботи юзасидан Кенгашнинг ёшлар иши ва спорт доимий комиссияси ва социалистик қонунчилик, жамоат тартиби, ҳуқуқ, ошкоралик, фуқароларни қабул қилиш ва улар билан мулоқотда бўлиш доимий комиссиялари ҳисоботи тингланди.

Сессия сўнггида кун тартибидаги биринчи ва энг муҳим масала, яъни райондаги экологик вазиятни яхшилаш бўйича доимий комиссия аъзолари сессияга олиб чиққан масала юзасидан қарор қабул қилинди. Қарорда депутатлар комиссиясига шу йил 20 октябрга қадар райондаги атроф-муҳитни ифлослантираётган энг йирик саноат корхоналари ҳамда экологик аҳволининг бузилишига олиб келаётган бошқа сабаблар ҳам чуқурроқ ўрганилиб, уларни бартараф этиш юзасидан муҳим тадбирлар режасини ишлаб чиқиш ва жорий этиш ҳамда келгуси сессияда ана шулар ҳақида маълумот бериш қайд этилди.

Зарифа МЕЛИЕВА.

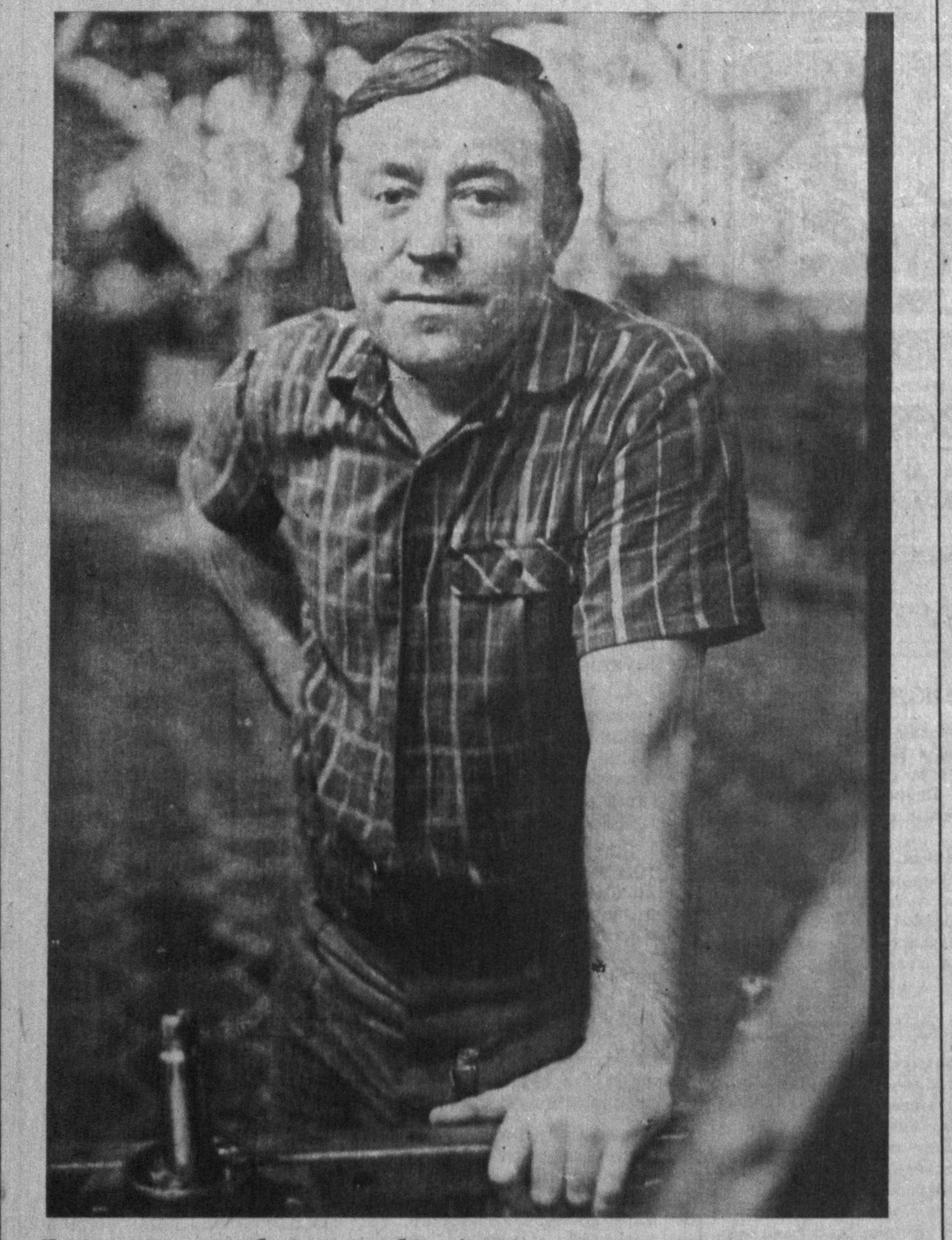

«Ташсельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг йиғувчиси Анатолий Тарасенко бирлашманинг мураббийларидан бири ҳисобланиб ёшлар олқишига сазовор бўлмоқда.

СУРАТДА: А. Тарасенко.

Рустам Шарипов сурати.

Бозор иқтисодиёти алифбоси

МЕНЕЖМЕНТ

МЕНЕЖМЕНТ маркетинг каби бозор иқтисодиёти фанининг асосларидан ҳисобланади. У «менежер» — «бошқарувчи» сўзидан олинган бўлиб, кенг маънода бошқариш илмини англатади. Яқингача биз бозор иқтисодиётини тан олмаганлигимиз каби менежментга ҳам тузумимизга ёт, бирор фойдаси йўқ нарса, деб менсимай қараб келардик.

Ҳолбуки ривожланган давлатлар менежмент тавсияларига таяниб ишлаб чиқаришда, хизмат кўрсатишда, бошқа соҳаларда бирор ортиқча моддий сарф-харажатларсиз инқилобий ўзгаришларга, мисли кўрилмаган муваффақиятларга эришдилар ва эришмоқдалар.

Биз ҳаммамиз Японияда ишлаб чиқариладиган моллар ва буюмларнинг мукаммаллиги, пухта-пишиқлиги, ташқи кўриниши нафислигидан ҳайратга тушамиз, уларни яратган зукко муҳандис-мутахассислар, тайёрлаган олтин қўлли ишчилар шаънига ҳақли равишда ҳамду санолар ўқиймиз. Улар қандай қилиб бу мукаммалликка эришмоқдалар?

Ҳаммага маълумки мамлакатимизда ихтирочилар ва рационализаторлар ҳаракати кўп йиллардан бери давом этиб келмоқда. Уларнинг умумиттифоқ кўнгилли жамияти, жойларда бўлимлари бор. Аммо, Ватанимиздаги чинакамига туғма истеъдодга, ўзгача фикрлашга, ноёб қобилиятларга эга бўлган минглаб, ўн минглаб ихтирочи ва рационализаторларнинг иқтидорлари, изланишлари, меҳнатлари ҳамиша ҳам рағбатлантириб келиндими? Бунга тўла-тўкис ижобий жавоб бериш қийин. Чунки, бирор тармоқ вазирлиги ёки корхона маъмурияти янгиликка қизиқувчан, изланувчан кишиларни қўллаб-қувватлашга мойил бўлсалар хўб яхши. Лекин қанчадан-қанча ихтирочилар ўз янгиликларини ишлаб чиқаришга жорий эта олмай, маҳкамама-маҳкама ёрдам сўраб юришлари маълум-ку! Бу ҳам янгиликни хуш кўрмайдиган маъмурий-буйруқбозлик услубининг асосий қусурларидан эди.

Японияда эса 60-йилларнинг бошларида ҳамма компания ва фирмаларда сифат тўгаракларини ташкил қилиш ҳаракати бошланиб кетди. Бу тўгараклар амалда барча ходимларни қамраб олган эди. Компания ва фирмаларнинг раҳбарлари бу ерда ишлаб чиқаришни такомиллаштириш, тайёрланаётган буюмлар сифатини яхшилашга қаратилган ҳар қандай таклиф учун ходимни моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантирадилар. Бунда ушбу таклиф ишлаб чиқаришга жорий этилиш-этилмаслиги аҳамиятга эга эмасди. Капиталистлар фойдаси бўлмаса пул сарфламасликлари маълум. Улар ходим бирор таклиф қилдими (майли у яроқсиз бўлсин), демак, мустақил, янада муҳими ижодий фикр юритяпти, бу эса пировард натижада ишлаб чиқаришни такомиллаштириш, демак компания фойдасини кўпайтиришга хизмат қилади, деб жуда тўғри ўйлашган. Амалда ҳам худди шундай бўлмоқда.

«Капитализм қўшимча фойда олиш мақсадида ишчилар ҳаддан ташқари эксплуатация қилинадиган жамият», деган ақида доим қулоғимизга қуйиб келинди. Мана энди менежмент тавсиялари асосида Америка Қўшма Штатларида ишлаб чиқаришни ташкил этишга қандай ёндошилаётганлиги билан танишинг.

Ҳозир ўз корпорацияларини қайта қураётган ишбилармонлар меҳнатни ташкил этишни инсон орзу-умидларига мослаштириш чораларини кўряптилар. Уларнинг ўз ходимлари ўртасида ўтказган социологик тадқиқотлари 70-йилларда 8 соатлик иш куни ҳаммага маъқул бўлганлигидан далолат берганди. Аммо 1978 йилга келиб, америкаликларнинг 65,5 фоизи маошлари камайса ҳам иш вақти қисқартирилиши тарафдори бўлдилар. Буни ҳисобга олган корпорация ва фирмалар маъмурияти турли чораларни кўряпти. Масалан, фирмалардан бири иш вақти бошланишини соат 6, 7 ва 8 да, деб белгилади. Яъни ким хоҳласа ишни 6 да, бошқа биров 7 ёки 8 да бошлайди.

Америкада қисқартирилган иш ҳафтаси ҳам жорий этилмоқда. Жумладан, баъзи корхоналарда ходимлар ҳафтада тўрт кун, бунда кунига 10 соатдан ишлашади. Айрим фирмалар эса ҳафтасига уч кун, бунда ҳар куни 12 соатдан ишлаш тартибини ўрнатганлар. Бу машина-ускуналардан фойдаланиш даражасини ошириш ёки иккинчи сменадан воз кечиш ниятида бўлган ишбилармонлар учун айниқса, қўл келмоқда. Фирмалардан бири ҳафтасига уч кун, бунда кунига 12 соатдан ишлаш тартибини жорий этгач, меҳнат унумдорлиги 20 фоизга ошганлигини маълум қилди.

Расмий маълумотларга кўра, 14,4 миллион нафар америкалик ҳозир ўз хоҳишларига кўра ҳафтасига 20—30 соатлик иш тартибини танлаб олган экан. Маълум бўлишича, улар, асосан, биринчи фарзанд кўрган оталар ва оналар, талабалар, кекса ёшдаги кишилар экан. Улар учун фарзанд тарбияси, билим олиш, оила юмушлари билан шуғулланиш ишдан юқори ўринда туради. Умуман бугунги кунда АҚШда 800 дан кўпроқ йирик корпорация шундай иш тартибини ўрнатган.

Менежмент иш бошқарувчи эгаллаши керак бўлган бошқа хислатларни ҳам ўргатади. Масалан, 1914 йилда ташкил этилган машҳур «ИБМ» компаниясининг асосчиси Ж. Уотсон менежер «Ҳар бир киши ҳурмат-эътиборга сазовор» принципига қатъий амал қилиши кераклигини қайта-қайта уқтиради. Шу асосда бу ерда ходимлар ўз раҳбарларини аттестациядан ўтказиш ҳуқуқига эга эдилар. Унинг яна бир қоидасига кўра корхонада фақат раҳбарлар фойдаланишига мўлжалланган овқатланиш, дам олиш учун алоҳида хоналар ва ҳоказолар мутлақо бўлмаслиги керак.

Менежмент иш юритишнинг тармоқ хусусиятларига кўра бир неча турларга бўлинади. Яъни ишлаб чиқариш менежменти, савдо менежменти, молия менежменти ва ҳоказо. Ана шу ҳар бир йўналиш бўйича иш бошқарувчилар — менежерлар тайёрлашнинг мукаммал дастурлари ишлаб чиқилган.

Ўзбекистон Республикаси мустақил давлат деб эълон қилинган шароитда менежмент қонун-қоидаларини эгаллаш жуда муҳимдир. Чунки бизнинг ишбилармонлар мустақил халқаро бозорга чиқа бошлайдилар.

Эркин МАДИЕРОВ.

НУРСОЗЛАР АНЖУМАНИ

Москва, Киев, Минск ҳамда мамлакатнинг бошқа шаҳарларидан келган олимлар мамлакат Фанлар академияси энергетиканинг физик-техник муаммолари бўлимининг сайёр мажлисида ва Ўзбекистон Фанлар академияси энергетика ва автоматика илмгоҳининг 50 йиллигига бағишланган илмий конференцияда қатнашдилар. Фаннинг ана шу соҳаси энг долзарб бўлимига доир назарий ва амалий тадқиқотларнинг натижалари, хусусан энергетика ва энергия билан таъминлашни ривожлантириш, халқ хўжалиги тармоқларида автомат бошқарув тизимини ахборот билан таъминлаш, Ўрта Осиёнинг иқлим шароитида юқори кучланишли электр узатишнинг ишончлилиги ва самарадорлигини ошириш муаммоларига доир тадқиқотларнинг натижалари муҳокама қилинди.

Ана шу муаммоларнинг кўплари ўзининг ярим асрлик юбилейини нишонлаётган Ўзбекистон Фанлар академияси энергетика ва автоматика илмгоҳида муваффақиятли ҳал қилинмоқда. 1941 йилда ташкил этилган бу илмгоҳ ҳозир ноёб тажриба базасига, ўз тасарруфида юқори вольтли синов комплекси, электронларнинг қудратли тезлатгичи, стендлар, ҳисоблаш маркази бўлган илмий бўлинмага айланди. Илмгоҳ олимларининг ишланмалари мамлакатда ва хорижда ҳам эътироф этилган. Чунончи, уларнинг металлургия, химия саноатида ва енгил саноатда жорий этилган тадқиқот натижалари энергия истеъмол қилишни 15—20 фоиз тежаш имконини беради, электр энергия тобора танқис бўлиб бораётган шароитда бунинг аҳамияти жуда катта.

(ЎзТАГ).

Нафақаларни қайта ҳисоблаш ва ҳаётга тадбиқ қилиш янги қонун бўйича амалга оширила бошлади. 1992 йил 1 январдан эса аксарият нафақалар ижтимоий таъминот бўлимлари орқали қайтадан кўриб чиқилади. Шу муносабат билан биз Тошкент шаҳар ижтимоий таъминот бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Р. Ф. Васинага бир неча савол билан мурожаат қилдик.

— **Аввало, «Иттифоқимизда фуқароларни пенсия билан таъминлаш тўғрисида»ги СССР қонуни ҳақида қисқача сўзлаб берсангиз.**

— Бу қонун СССР Олий Кенгаши томонидан ўтган йили сессияда қабул қилиниб, ҳозир амалда қўлланилмоқда. Унга кўра 1990 йил, 1 октябрдан Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, уруш ногиронлари ҳамда уларнинг оилаларига маълум имтиёзлар берилди. Шу йил, 1 январдан эса Совет Армияси ногиронлари, болаликдан ногирон бўлиб қолган болаларнинг оналари, ота-онасидан етим қолганлар ва бошқа тоифадаги кишилар ҳам фойдаланмоқдалар.

Эндиликда 1992 йил 1 январдан шу давргача тайинланган барча пенсиялар қайта ҳисоблаб чиқилиши кўзда тутилмоқда. Шу боис ижтимоий таъминот органларининг хизматчилари пенсияларнинг қонуний норма ва талабларига мослаштирган ҳолда қайта кўриб чиқиш ва пенсиялар миқдорини ошириш учун фаол иш олиб боришаяпти.

Янги қонун бўйича пенсияларни қайта ҳисоблаб чиқишда умумий иш стажи, ўртача ойлик иш ҳақи, меҳнатга лаёқатсиз оила аъзоларига қараб турганлик учун пенсияга қўшимча ва бошқа омиллар инобатга олинади.

— **Пенсияларни янги қонун бўйича тайинлашда иш стажининг аҳамияти қандай ва иш ҳақининг қанча миқдори олинади?**

— Пенсияларнинг янги миқдорини тўғри белгилаш учун ўртача ойлик ва умумий иш стажига алоҳида эътибор берилади. Чунки янги қонунга кўра 1992 йил 1 январдан қарилик, 1 ва II гуруҳ ногиронлик пенсиялари иш ҳақининг (пенсияларни ҳисоблаш учун олинган) 55 фоизи миқдорида ҳисобланади.

Эркаклар 25 йил, аёллар эса 20 йил иш стажидан ортиқ ишлаган ҳар тўлиқ йили учун иш ҳақининг 1 фоизи миқдорида пенсия пули кўпайиб боради. Фақат унинг умумий қиймати кўрсатилган иш ҳақининг 75 фоизидан ошмайди ва бу тўловлар чекланган ҳолда 1992 йил бошидан 1993 йил 1 июлгача 160 сўмдан (компенсациядан ташқари) берилади.

— **Пенсияларни қайта ҳисоблаб чиқиш нафақа ҳақидаги мавжуд ҳужжатлар асосида амалга ошириладими ёки янгидан тўпланадими? Умуман, ҳисоблаш тартиби қандай?**

— Аввал 1992 йил 1 январгача тайинланган барча пенсиялар олдинги иш ҳақи бўйича мавжуд ҳужжатлар асосида қайта ҳисобланади. Бунда қонуннинг 76-моддаси, II-бўлими қўлланилган ҳолда иш тутилади. Яъни, ўрнатилган шкала тартибида, минимал иш ҳақининг ўн ҳиссасидан (700 сўм) ошмаслиги зарур.

Шу билан бирга пенсия миқдори белгиланаётганда минимал иш

Долзарб мавзуда суҳбат

НАФАҚА ТАЙИНЛАШДАГИ ЎЗГАРИШЛАР

ҳақининг тўрт ҳисса кўпайтирилгани (280 сўм) эътиборга олинади. Ундан кейинги иш ҳақининг минимал қисми эса (70 сўм) қуйидаги тартибда: бешинчи минимум доираси — 85 фоиз, олтинчиси — 70 фоиз, еттинчиси — 55 фоиз, саккизинчиси — 40 фоиз, тўққизинчиси — 25 фоиз ва ўнинчиси — 15 фоиз миқдорида ҳисобланади. Шундай тартибда олинган иш ҳақи, пенсия тайинлаш учун ҳисобланадиган иш ҳақига киритилади.

Масалан, ўртача ойлик 390 сўм дейлик. Пенсияни ҳисоблаб чиқариш учун иш ҳақи 367 сўм 50 тийиндан олиниши лозим. (280 сўм + 59 сўм 50 тийин + 28 сўм).

— **Бошқа иш ҳақидан, айтайлик узлуксиз иш стажига қараб ҳам пенсия ҳисобланиши мумкинми?**

— Ҳа, албатта. Нафақачининг хоҳишига қараб пенсия бошқа иш ҳақидан, яъни янги қонунни (1992 йил 1 январдан) амалда қўлланилишидан олдинги 15 йиллик стажининг истаган 5 йиллик узлуксиз иш ҳақидан ҳисоблаб чиқарилиши мумкин.

— **Бошқа корхоналарда қўшимча иш билан шуғулланаётганлар бўлса, ишдан ташқари топилган даромад ва бошқа тўловлар пенсияни қайта ҳисоблашда инобатга олинадими?**

— Яна қонуннинг 78-моддасига мувофиқ пенсияларни ҳисоблаш ва қайта ҳисоблашда барча суғурта қилинадиган (бир йўла тўловлардан ташқари) меҳнатга ҳақ тўлашнинг турлари инобатга олинади. Бўш вақтларда ишлаб топилган даромадлар, ўриндош ишлар (жами иш ҳақи 280 сўмдан ошмаса) шулар жумласига киради. Қўшимча иш ҳақи фақат узлуксиз 5 йил ишланган бўлсагина инобатга олинади.

— **Илгари олий ва ўрта махсус ўқув юртларида кундузи ўқилган давр баъзи ҳолларда иш стажига қўшилар эди. Янги қонунда ҳам шундайми?**

— Кундузги олий ва ўрта махсус ўқув юртлари, билим юртлари, малака ошириш курслари, аспирантура ва клиник ординатурадаги ўқиш даври иш стажига қўшилади. Ҳеч қандай қўшимча шартлар талаб қилинмайди.

Бундан ташқари 16 ёшгача бўлган ногиронларга ва 80 ёшдан ошган қарияларга қараб турилган, 3 ёшгача бўлган болаларга қараб турилган, 1965 йилдан меҳнат куни минумумини бажармаган, аммо жамоа хўжалигида ишланган вақтлар эътиборга олинган. Улуғ Ватан уруши йилларида ишланган давр эса қаерда ва қандай шароитда бўлганидан қатъи назар иш стажига икки ҳисса қилиб киритилади.

Шунингдек қарилик пенсиясида бўлишига қарамай ишлаётган нафақачиларнинг 1991 йил 1 январгача бўлган меҳнат стажи (бу вақтгача пенсия олганми, йўқми, бундан қатъи назар) қўшиб ҳисобланади.

— **Энг кўп миқдорда пенсия тайинланиши учун иш стажи неча йилни ташкил қилиши керак. Қўшимча ҳужжатлар ҳам тақдим қилинадими?**

— Қарилик пенсияси энг кўп миқдорда (иш ҳақининг 75 фоизи) белгиланиши учун, аёлларга 40 йил, эркакларга 45 йил иш стажи талаб қилинади. Агар стаж 40-45 йилни ташкил қилмаса нафақачилар турар-жойларидаги ижтимоий таъминот бўлимига қўшимча ҳужжатлар (ўқиганлиги, жамоа хўжалигида ишлаганлиги ёки Армия сафида хизмат қилганлигини тасдиқловчи), болаларининг туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома, ишни давом эттираётганлар учун меҳнат дафтарчалари тақдим этилиши зарур.

Масалан, 3 боласи бўлган аёлга 18 йиллик иш стажи билан тўлиқсиз пенсия 1992 йил 1 январдан тайинланган, дейлик. Унинг фарзандларига қараб турган вақти — 6 йил (шу вақтда ишламаган) қўшиб ҳисобланганда иш стажи 24 йилни ташкил қилади. Пенсия иш ҳақининг 59 фоизи ҳисобида тайинланади.

Агар 55 ёшдан 60 ёшгача бўлган аёллар, 60 ёшдан 65 ёшгача эркаклар, шунингдек III гуруҳ ногиронларига керакли шартлар бажарилмаганлиги сабабли пенсия рад қилинган бўлса, улар ҳам юқорида кўрсатилган ҳужжатлар билан мурожаат қилишлари лозим. Чунки 1992 йил 1 январдан бошлаб тўлиқсиз иш стажи билан пенсиялар ҳеч қандай шарт қўйилмасдан тайинланади.

— **Айтингчи, оила аъзоларидан биронтаси меҳнатга лаёқатсиз бўлса нафақачига қўшимча пенсия тайинланадими?**

— Пенсияларни қайта ҳисоблашда меҳнатга лаёқатсиз оила аъзолари учун қўшимчалар белгиланади. Шуни таъкидлаш зарурки, қўшимчалар қарамоғида 18 ёшгача фарзандлари бўлган, (ўқийдиганлари 23 ёшгача) ишламайдиган нафақачиларга ижтимоий пенсиялар миқдорида шундай табақалардан меҳнатга лаёқатсизлар учун мўлжалланган тартибда ҳисобланади. Қўшимча тўловлар ҳар бир меҳнатга лаёқатсиз ва пенсия олмайдиган кишилар учун белгиланади. Бунда пенсиянинг умумий миқдори 160 сўмдан ошмаслиги керак (бу ҳисобга компенсация кирмайди). Меҳнатга лаёқатсиз оила аъзолари учун бериладиган қўшимчалар 1992 йил 1 январдан ишламайдиган нафақачиларга ва тўлиқсиз стаж билан тайинланадиган пенсиялар ҳисобига киритилади.

— **Боқувчисини йўқотганлар учун тўланадиган қўшимчалар боқувчи иш ҳақининг неча фоизини ташкил қилади?**

— Пенсия ҳар бир меҳнатга лаёқатсиз (18 ёшгача) оила аъзосига 30 фоизи миқдорида тўланиши учун қайта ҳисобланади.

— **Пенсия қайта ҳисобланаётган пайтда унинг миқдори аввалгисидан кам бўлиб қолса нафақачининг манфаатига таъсир қилмайдими?**

— Йўқ. Чунки янги ҳисоб-китоб мобайнида тайинланадиган пенсия илгаригисидан кам бўлиб қолса у ҳолда эски миқдорда тўланаверади.

Фурсатдан фойдаланиб шуни айтмоқчиманки, бордию ишламаётган нафақачилар ишга кирган бўлсалар тезда буйруқ нусхасини ижтимоий таъминот бўлимига топширишлари лозим. Бу билан компенсация нотўғри тўланишининг олди олинади. Бундан ташқари бошқа ҳар қандай тушунмовчиликлар бўйича ҳам бизга мурожаат қилишларини сўраймиз.

Суҳбатдош
Абдулжалил ҲАСАНОВ,
ҳуқуқшунос.

Янгиликлар — Хушхабарлар

МЎАЛЛИМ КАСБИНИ ЎЗГАРТИРДИ

Ленинград районидаги Буйрак қишлоғидан М. Ҳайитов ўн тўрт йил мактабда муаллимлик қилгандан сўнг, «Коммунизм» жамоа хўжалигидан 0,20 гектар ерни ижарага олиб, ўз пули ҳисобидан автомобилларга техника хизмати кўрсатиш устахонаси, ёнида эса шинам кемпинг қурди.

Районда шахсий автомобилларга техника хизмати кўрсатадиган устахона йўқ эди. Бундай машиналарнинг эгалари арзимаган ремонт ишлари учун ҳам ўнлаб километр йўл босишларига тўғри келарди. Энди эса ишбилармон ҳамқишлоқлари устахонасида ўз машиналарини созлаб олишлари мумкин.

— Мен олдин болаларни техникани бошқаришга ўқитардим, — дейди М. Ҳайитов. — Ишим ўзимга ёқарди, лекин бу ишдан тўла қаноатланмасдим. Шу сабабли ўзим иш бошламоқчи бўлдим. Ёшларга техникани бошқаришни ўргатишни эса давом эттиряпман. Ҳозир устахонада бир неча шогирдим ишлаяпти. Одамлар уларнинг хизматидан мамнун. Устахонани ўз мулкимга айлантириш — менинг орзуим.

МУАММОЛАР ҲАР ТОМОНЛАМА ҲАЛ ҚИЛИНМОҚДА

Жиззах пайпоқ фабрикасининг жамоаси биринчи марта ярим йиллик топшириқни уддалабгина қолмай, режадан бир ой ўзиб ҳам кетди.

Фабрикада лойиҳадаги қувват атиги 75 фоиз ўзлаштирилганлиги ҳисобга олинса, бу салмоқли кўрсаткичдир. Нималар ҳисобига режадан ўзиб кетилди? Бунинг сабаблари кўп.

Биринчидан, бу ерда хом ашё сарфини 20 фоиз камайтиришди, илгари шунча хом ашё чиқитга кетар эди. Иккинчидан, ёш тўқувчиларнинг Қўқон ва Ильичевскдаги ҳамкасбларидан тажриба ўрганиб қайтишлари фойда қилди. Учинчидан, фабрикада ижтимоий масалаларга катта эътибор берадиган бўлиб қолишди.

Бу ерда ошхона, буфет ишлай бошлади, магазин очилди. Тренажерлар зали, саунаси бўлган соғломлаштириш маркази тез суръатлар билан қурилмоқда. Жамоа меҳнатчиларининг иш ҳақи ҳам анча ошди.

Режага биноан Жиззах пайпоқ фабрикаси сентябрь ойининг ўрталарида лойиҳада кўрсатилган қувват билан ишлай бошлаши керак.

(ЎзТАГ).

Шаҳримиздаги 119-мактабда ўқувчиларнинг таълим-тарбиясига катта аҳамият берилмоқда.

СУРАТДА: рус тили ўқитувчиси Дилором Йўлчиева ўқувчилар ҳузурида.

Алла Чаплигина сурати.

Кўпнинг кенгашига

ИШ ЖОЙИ ВА МАСОФА...

АКАДЕМИК шоиримиз Ғафур Ғулом айтган эди:

«Азиз асримизнинг азиз онлари,
Азиз одамлардан сўрайди қадрин».

Ҳар қалай биз «умр дафтарини шоҳ сатрларда» безай олмасакда бироқ ҳар бир дақиқамиз қадрли эканини яхши тушунамиз. Одамлар баъзан шикоят қилиб қолишади: «Дам олиш куни фалон жойга бормоқчи эдим, транспорт кутишга ярим соатдан ортиқ вақтим кетди». Хўш, мана шу муддат ичида дастгоҳ олдида турган ишчи қанча маҳсулот тайёрлаши мумкин? Ёки қурувчи қанча иш бажаради? Бунинг аниқ ҳисоб-китобини чиқариш мутахассислар зиммасига ҳавола. Лекин ҳаммамиз шунча вақт ичида тахминан қанча иш бажарилишини юракдан ҳис этамиз. Хуллас, агар мавзуга қайтадиган бўлсак «Иш жойи ва масофа» бугунги кунимизнинг долзарб муаммоларидан бири эканлиги яққол кўриниб турибди.

Мен шахсан ўзим ҳар сафар ишга отланганимда биринчи навбатда кўз олдимга масофани келтираман. Уйимдан ишхонам бор-йўғи тўрт бекат нарида. Боз устига енгил машинада бораман. Вақт тежалади. Лекин ҳамма ҳам бундай қулай имкониятга эга эмасди. Баъзилар ана шу тўрт бекат оралиғидаги масофага жамоат транспортида бориш учун ярим соатдан ортиқ вақт сарфлаши мумкин. Шундай экан, биз иш жойини, касбкоримизни масофани эътиборга олган ҳолда белгилаганимиз маъқул кўринади. Шунда беҳуда вақтимиз кўча-кўйда сарф бўлмайди.

Москвада ишлаб юрган кезларим иш жойим уйимдан 1 соату 35 дақиқалик йўл эди. Автобус, электричка, метро, хуллас, транспорт қатновидан шикоятга ўрин йўқ. Лекин барибир, масофанинг узоқлиги кишини толиқтирарди. Уйга ҳориб қайтардим. Майда-чуйда ишларга қўл ургим келмасди.

Баъзан мана шу транспорт қатновини ўйлаб хаёлга толаман. Хорижий мамлакатларда нега одамларнинг ҳар бир дақиқаси тежамли, унумли. Транспорт кутишга ҳожат йўқ. У кетма-кет бекатга келиб-кетиб туради. Бунинг устига ҳайдовчиларнинг жадвалга риоя қилишларини айтмайсизми. Ҳар дақиқа ҳисобда. Энди шаҳримиз транспортига бир назар ташлайлик. Унинг ҳаракати ҳақида рўй-рост бир гап айтишга ҳам қандайдир ҳижолат тортасан киши. Лекин бир нарса аниқ. Биз зиёлилар, ишчилар, хизматчилар, ҳунармандлар кўпгина вақтимизни транспорт кутиш билан ўтказамиз. Аслида бекатларда узоқ муддат туриб чарчаймизу, бироқ айбни транспортдан ҳоли этиш учун ўзимизга ўзимиз «йўл азоби — гўр азоби» дея тасалли бергандай бўламиз.

Энди қуйидаги мисолга эътибор берайлик. Японияда ишга таклиф этишнинг бир шарти бор. Ишхона истиқомат жойидан ҳаммаси бўлиб 16 километрдан ошмаслиги керак экан. Москвада бу кўрсаткич 65 километр қилиб белгиланган. Тошкентда эса ўртача 65—75 километр. Энди бир мушоҳада қилиб кўрайлик. Японияда транспорт воситалари ҳар томонлама узлуксиз ишлайди. Лекин шунга қарамай, иш жойи 16 километр. Бунинг албатта бошқа бир сабаби бор. Чунки оралиқ масофа қанча кам бўлса ишчи толиқмайди. Иш унуми ҳам, кайфияти ҳам яхши бўлади.

Мен узоқ вақтлардан бери ўзимча ишхона ва масофа борасида «тадқиқот» олиб бораман. Кузатишларимдан маълум бўлишича, Назарбекдан шаҳар марказига бориш учун 50—70 дақиқа, Шимолий-ғарб томон йўналиши учун эса 85—100 дақиқа вақт кетар экан. Бектемир районидан марказга етиб келиш учун бир соатдан ортиқроқ вақт сарф бўлади. Баъзан шундай ҳоллар ҳам бўладики, шаҳар маркази билан ёнма-ён бўлган Чилонзор даҳасининг нариги бурчагидан Инқилоб хиёбонига етиб келиш учун 1—1,5 соат вақт беҳуда кетади. Тахминий ҳисобларга кўра ҳар куни йўлга чиққан одамнинг 30—40 дақиқа вақти транспорт кутишга сарф этилар экан. Хўш, бундай ҳолат иш унумига салбий таъсир қилмайди, деб ким кафолат бера олади. Шунинг учун мен бу борада баъзи мулоҳазаларимни ўртага ташламоқчиман.

Биринчидан, юқорида айтиб ўтганимдек, масофани ҳисобга олиб, ишга жойлашишнинг янги шартини, оралиқни 16—20 километр доирасида қилиб белгилаш керак. Бу албатта ҳар биримизга ҳар томонлама қулайлик бўлади. Тўғри, баъзи бир завод ва фабрикаларда ишдан сўнг хизматчиларни уйларига элтиб қўядиган ёки эрталаб ишхонага етказиб келадиган транспорт воситалари ҳам мавжуд. Бироқ, ишонтириб айтаманки, ҳамма корхоналарда ҳам бундай имконият йўқ, албатта.

Иккинчидан, баъзи корхоналар тажрибасини эътиборга олиб, ишхона яқинида ўша корхонага қарашли кўп қаватли уйлар, ётоқхоналарни бунёд этишга эътиборни қаратиш лозим. Бу ҳам ўз навбатида вақтни тежашга, транспорт кутиб беҳуда умрни зое ўтказмасликка ишончли кафолат беради. Лекин бу борада ҳам баъзи ҳолларни эътиборга олмоқ жоиз кўринади. Кўпинча ана шундай махсус уйлар қуриб ишга туширилгандан сўнг йиллар ўтган сайин унинг хоналарига бутунлай ўзга корхоналарда ишловчи ёт кишилар ўрнашиб олишади. Нега бундай? Бундай ножўя «усул»га ким розилик берди? Агар бу саволларга жавоб изламоқчи бўлсангиз турли-туман важ-корсонлар уйиб ташланадики, қай томонга ён босишни ҳам билмай қоласиз.

Учинчидан, назаримизда аҳоли талабини ва гавжумлигини ҳисобга олиб, янги-янги корхоналар бунёд этишни режалаштирмоқ лозим. Масалан, бунга бир мисол келтирайлик: Бешқайрағоч даҳаси бунёд этилганига 30 йиллар чамаси вақт бўлди. Бу ерда минг-минглаб оилалар истиқомат қилишади. Лекин даҳа яқин-атрофида эса кўзга ташланадиган биронта корхона йўқлиги кишини таажжубга солади. Ахир қачонгача бу ерда истиқомат қилувчи кишилар, айниқса хотин-қизлар трамвай, автобуслар тиқинига чидаб шаҳарнинг нариги бурчагида бўлган тўқимачилик комбинатига, бадиий буюмлар фабрикасига, чинни заводига қатнашади.

Тўртинчидан, транспортлар қатновини муқим йўлга қўйиш керак. Уларда аниқ жадвал жорий этилиши ва ҳайдовчилар ўзи бўларчиликка йўл қўймай, белгиланган интизомга қатъий риоя қилишларини назорат қилиш лозим. Ана шунда беҳуда вақт тежалади. Одамларнинг асаби бузилмайди.

Агар хулоса қиладиган бўлсак, ҳар биримизнинг дақиқаларимиз ҳисобли ва ўта қадр-қимматли. Уларни беҳуда сарфламасликка, ҳаракат қилишимиз керак. Ўйлаймизки, азиз ҳамшаҳарларимиз ҳам бу мавзуда ўзларининг фикр ва мулоҳазаларини, кузатишларини биз билан ўртоқлашадилар. Чунки тезкор давримиз ҳар биримиздан юқоридаги мавзуга эътибор беришимизни тақозо этади.

Карим НОРМАТОВ,
тарих фанлари доктори, профессор.

ОНАЛИК БАХТИ НИМАДА?

АЁЛЛАРДАГИ иффат, латофат, назокат энг комил фазилатлар бўлиб, аёллик, оналик бахти шу хислатлар билан гўзаллик кашф этади. Аёлларнинг оиладан ташқари, жамиятимизда, меҳнат жабҳаларида ҳам муҳим ўринлари бор.

Хўш, оналик бахти нимада?

Шу саволга жавоб излаб, халқ истеъмол моллари ва ёдгорлик буюмлари ишлаб чиқарувчи Совет-Италия қўшма корхонасида ишлаётган аёлларнинг меҳнат фаолияти билан қизиқдим. Корхонанинг ўйинчоқлар, гуллар ясаш бўлимида иш қизғин, аёлларнинг қўли-қўлига тегмайди. Худди шунингдек, бу ишни уйга олиб бажараётган хотин-қизлар ҳам талайгина. Шундай аёллардан бири Хосият опанинг хонадонига борганимда аёл меҳнати, иффати, оналик бахти нимадалигига ёрқин жавоб топдим.

Хосият Солиҳова Чилонзор районидаги «Наққошлик» маҳалласида истиқомат қилади. Турмуш ўртоғи «Малика» трикотаж бирлашмасида созловчи бўлиб ишлайди. Уларнинг уч қиз, бир ўғиллари бор. Хосият опа уй шароитида бажараётган иш фаолияти ҳақида гапириб берди.

— Давлат юмушлари билан банд аёллар кун бўйи ишлаб келиб, уй-рўзғорга ҳам қараши анча оғир. Илгари ишлаганимда тез-тез тобим қочарди, болалар ҳам кичкина эди. Нима қилай, фарзандларни боқишимиз керак. Ўша «Совпластитал» корхонасидан уйга иш олиб ишлаш менга жуда қўл келди. Ўйинчоқлар, гуллар ясаш ҳам ўзига хос бир санъат экан. Бу касб нозик дид билан ишлашни талаб қилади. Ундан ташқари ёшлигимдан ўрганган чеварлик, тўқувчилик ҳам асқотди. Уйда қизларим бу касбни ўрганишяпти. Улар тикаётган ва тўқиган бежирим, чиройли кўйлакларни, кийимларни кўриб дилим яйрайди. Уйда ишлаб, фарзандларимга ҳам ўргатаман, ишга соламан. Уларнинг ўқишлари ҳам яхши.

Ҳар ойда корхона берган иш режасини ошиғи билан бажараман, уй юмушларига ҳам бемалол улгураяпман. Хосият опа билан суҳбатлашар эканман, хонадони саранжом-саришталигини, орасталикни, ҳамма нарса муҳайё турганини, оилада ҳамма хотиржам меҳнат қилаётганини кўриб ҳавасим келди. Хосият опанинг чеҳраси гул-гул ёнарди. Ўйлаб қолдим. Аёл ишхонадаги меҳнатидан, уйидан, болаларидан хотиржам бўлса, ҳаётидан қувониб, яйраб-яшнаб яшайди.

Нодира АБДИРИМОВА.

ШАРАФ ТОЖИНИ ИЗЛАМА...

● Ҳатто энг ноёб буюклик ҳам она меҳрибонлиги олдида хору хасдир.

● Баҳорга ҳам, тонгга ҳам оналар гўзаллик улашганлар.

● Сахийлик бобида ҳатто қуёш ҳам оналар олдида хижолатда қолади.

● Она — қуёш, унинг меҳр тафти ҳеч қачон сўнмайди.

● Онанинг дили оғриса, ер ҳам титрайди.

● Онанинг аччиқ сўзи — фарзанднинг ақл кўзини очади.

● Шараф тожини излама, онанг ризолигини изла!

● Дунё тор бўлганда ҳам, она бағри кенг.

● Ота доғи билан ўғил ўтадир, она доғи билан — қиз.

Маҳпура РАҲИМОВА тайёрлаган.

«Назокат» саҳифасининг янги рукнини «Аёл — олам таянчи» деб атадик ва ана шу рукн остида шаҳримизнинг турли бурчакларида, турфа меҳнат жабҳаларида ҳалол тер тўкаётган меҳнаткаш, оқила, ишбоши ва раҳбар аёлларимиз фаолияти ҳақида ҳикоя қилишга қарор бердик.

Бугунги саҳифамизнинг дастлабки меҳмони Октябрь район хотин-қизлар Кенгаши раиси, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган енгил саноат ходими, «Шарқ гули» бадиий буюмлар ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори Раъно Ҳантовна Отажонова:

Аёл—олам таянчи

ҚАДР ТОПМОҚДАЛАР

— Сўнгги вақтларда ҳукуматимиз оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, хотин-қизларга қулай меҳнат ва яшаш шароитлари яратиш борасида ғамхўрлик қилаётгани барчага аён. Жумладан, бозор иқтисодиётига ўтиш ва нарх-наволар ошиши муносабати билан болалик аёлларга бир қатор қўшимча тўловларнинг, имтиёзларнинг жорий этилиши, кўп болали, даромади кам оилаларга моддий ёрдам кўрсатилаётгани фикримизнинг далилидир. Бу борада, айниқса, жойлардаги хотин-қизлар Кенгашлари муҳим роль ўйнамоқда.

«Шарқ гули» бадиий буюмлар ишлаб чиқариш бирлашмасида уйда ўтирган аёлларни ишга жалб этиш мақсадида касаначилик йўлга қўйилган. Ҳозирда 1,5 минг аёл уйга иш олиб ишлаб, бадиий каштачилик ривожига ҳисса қўшиб келмоқда.

Шунингдек, ишчи аёлларга кўрсатилаётган ғамхўрликлардан яна бири — уларнинг вақти қисқартирилган иш билан таъмин этилишидир.

Шаҳар корхоналари ичида биринчилардан бўлиб, қисқартирилган иш кунида ишлаётган «Шарқ гули» бадиий буюмлар ишлаб чиқариш бирлашмаси жамоаси бу шароитдан бениҳоя хурсанд. Улар ҳозир икки сменада ўзларига қулай иш вақтини танлаб ишлашмоқда. Яъни, эрталаб соат 6 дан соат 14 дан 30 дақиқагача биринчи смена, соат 14 дан 30 дақиқадан соат 21 дан 30 дақиқагача иккинчи сменада иш ташкил этилган. Сменали ишлаш шароити бўлмаган аёллар учун эса, кундалик қисқартирилган иш куни, яъни эрталаб соат 5 гача ёки эрталаб 7 дан соат 16 гача бўлган иш куни жорий этилган. Йил бошидан буён қўлланилаётган бу усул иш сифати ва самарадорлигига ҳам, шунингдек, ишчи аёллар кайфиятига ҳам катта таъсир кўрсатмоқда. Бу усулни йил охиригача шаҳримиздаги асосан хотин-қизлар меҳнат қиладиган «Малика», «Орзу», «Чевар» каби бирлашмаларда ҳам қўллаш ниятимиз бор.

— Ўзаро иқтисодий алоқаларни мустаҳкамлаш, қўшни мамлакатлар билан амалий тажрибалар алмашиш ҳамда қўшма корхоналар ташкил этиш орқали иқтисодиётимизни ривожлантириш мақсадида яқинда Хитой Халқ Республикасининг уйғурлар кўп истиқомат қиладиган Урумчи шаҳрига қилган сафаримиз ҳам жуда кўнгилли бўлди. У ерда ташкил этилган катта кўргазмада республикамиз бўйича тайёрланган энг яхши ҳунармандчилик ва амалий санъат намуналари ҳамда ўзбек миллий бадиий безаклари билан яратилган бадиий каштачиликнинг сержило намуналари намойиш этилди. Урумчилик уйғурлар ҳам ўзбекистонликлар яратган энг юксак санъат асарларини, қадимий, ва ўлмас жилолар билан безатилган палакларимизни юксак баҳолашди. Кўргазмадан биз ҳам бир олам таассуротлар билан қайтдик. Айниқса, ўша кўргазмада намойиш этилган энг янги замонавий тўқув ускуналари менга манзур бўлди. Ўша илғор техника бизда ҳам қўлланса, шубҳасиз, ишимиз яна олға босарди.

Ҳозир бирлашмамизга маҳсулот етказиб бераётган корхоналарда ҳам иқтисодий тақчиллик сезилаяпти. Шу сабабли маҳсулотлар таннархи ошган. Уни камайтириш учун эса янги технология жорий этиш ва шу орқали иш ҳақини ҳам бирмунча ошириш мумкин. Бу эса бугунги шароитда ҳар бир ишчи аёлнинг моддий турмуши учун зарур.

Бундан ташқари, Хитой ва Покистон билан трикотаж калавасини қайта ишловчи қўшма корхона ташкил этиш хусусида келишиб, таклифларимизни маҳаллий саноат вазирлигига тақдим этдик. Ўйлайманки, яқин кунларда ҳамкорлик шартномаси имзоланса, бу нарса маҳсулот турларини кенгайтириш имконини ҳам беради.

Хотин-қизларни меҳнатга кўпроқ жалб этиш мақсадида Нанайда ҳам бирлашма бўлими очилган. Унда асосан каштачилик билан шуғулланишади. Яқинда тўқимачилик комбинати ёнида «Чарос» деб аталувчи кичик корхона очиш режасидамиз. Унга ҳам маҳалла ва мавзеларда яшовчи хотин-қизлар жалб этилади, бу корхонада асосан болалар кўйлакчалари, қизлар учун ёзги сарафанлар тикилади.

Бир сўз билан айтганда, район Кенгашида ва хусусан корхонада ҳам ишчи аёл меҳнатининг ҳар томонлама қадр топиши, уларнинг моддий-маиший шароитини янада яхшилаш, айниқса фарзанд тарбияси учун аёл вақтини кўпроқ қолдириш мақсадида мавжуд имкониятларни ишга солаяпмиз.

Бинобарин, оила тўкислиги ва фарзандлар камоли оналарга, аёлларга боғлиқ экан, улар фаровонлиги йўлидаги режаларимиз ҳам бисёр.

Суҳбатдош Зулфия ДЎСМУҲАМЕДОВА.

Юрак тубидан

«МУҲАББАТИНГНИ АСРАЙ ОЛМАДИМ...»

ОЛИС-олислардан мунгли қўшиқ таралаяпти... Юракдан сирли туйғулар уйғотгувчи қўшиқ бу, беихтиёр ҳиссиётларингни қалқитувчи, тасаввурингда ўтли хотираларни жонлантиргувчи қўшиқ бу... Унинг изтиробли нолалари аввал юрагимда, сўнгра кўзларимда акс садо бериб бир томчи ёшга айландию, юзларимга юмалади, лабларим пинҳон сўзларни пичирладилар: «Муҳаббатингни асрай олмадим..»

Яна сени эслаяпман. Унутилиб кетган ўша баҳорнинг, ўша висол дамларининг ёқимли, айни пайтда изтиробли саси бир зум қалбимдан сизиб ўтди. Эсингдами, азизим, ўша... энг биринчи ва энг сўнгги висол! Илк муҳаббатимиз гувоҳ бўлмиш сервиқор тоғлару нафислиги кўзларни ёндиргувчи ақиқ тоғ лолалари! Ўшанда биз тоғнинг энг баланд чўққисида, йўқ, йўқ... парқу булутлар сузиб юрган осмоннинг остида эдик, оёғимиз ерга тегмасди... «Мен садоқатни, унинг нималигини яхши биламан, — дегандинг ўшанда, — ишон менга!..»

Сени севардим... Бироқ мағрур эдим. Мағрурлигим бора-бора умидларимни саробга айлантирди. Энди эса.. Қанотлари қайрилган қуш янглиғ мажруҳман Ҳамон юрак нималаргадир ташна. Сени эслайман, ҳамон сени излайман!

Қанча баҳор ўтди. Бизни кенг ва сахий бағрида лаҳзаларгина яйратган, бир лаҳзагина қувнатган тоғ ҳамон ўшандай савлат тўкиб турибди, ёнидаги дарёдан қанча сувлар оқиб ўтди. Ҳар баҳорда тоғ бағрига лолалар гилами ёйилди. Тоғ ҳам, дарё ҳам, лолалар ҳам бизни кутади. Ҳар баҳорда кутади бизни...

Аммо биз... Энди у кунлар қайтмайди, энди у ҳикоялар ҳеч кимга сўзланмайди, энди у кунларнинг аччиқ хотираси юракнинг энг тубларига яшириниб қўйилган, ўшанда сен ҳадя этган бир қучоқ лоланинг ранги юққан одми кўйлак энди кўзимга беқиёс сирли бўлиб кўринади. У кунларни фақат икки қалб эгаси Сену Мен эслаймиз. Холос.

Ўшанда сенинг куюнишларинг, изимдан маҳтал бўлиб юришларинг, юборган совчиларинг неча бор қуруқ қайтишаётганида дарахтлар панасида туриб кўзларингда жиққа ёш билан хўрсинишларинг... Мен буларнинг ҳаммасини кўриб-билиб турардим. Аммо, буларнинг бари менга қизиқ ўйин бўлиб кўринарди. Бу ўйинни давом эттираверib, сени қанчалик азобга қўяётганлигимни ўйлаб ҳам кўрмасдим... Сени бир умрга йўқотиб қўйишим мумкинлиги хаёлимга келмасди.

Кейин ҳаммаси кескин ўзгариб кетди. Ҳаёт иккимизнинг ҳам қўлларимизга турмуш ташвишлари деб аталмиш аччиқ шароб тутди. Фақат бу шаробни биз икки хил жойда, икки хил дунёда жимгина сипқордик. Ана шундагина юрагимда қанот ёзган илк муҳаббатнинг аччиқ ноласи қулоқларимга урилди. Кўзларим тиниб кетди. Аммо энди кеч эди... Ҳаёт дарёсида иккимизнинг ҳам ўз кемамиз бор эди. Биз хоҳлаймизми, хоҳламаймизми, бу кема тўлқинлар бешигида чайқалиб илгарига кетаверарди...

Илк муҳаббат учраштирган ўша кун иккимиз учун энг ширин дамларнинг биринчи ва охиргиси бўлиб қолди. Биз ўзимиз сезиб-сезмай муҳаббатимизни ўша тоғлар бағрига кўмиб келган эдик.

... Қўшиқ тугади. Кўзларимда ҳам аламли, ҳам изтиробли, ҳам ўкинчли нимадир бир зум чақнаб ўтди. Балки бу сенинг бир пайтлар гўдак қалбимни тутунсиз ёққан ўт нигоҳларингнинг аксидир. Юрагимнинг энг тубида эса ҳозиргина тугаган қўшиқнинг ўтли сатрлари акс садо берарди: «Муҳаббатингни асрай олмадим...»

Гулчеҳра ЖАМИЛОВА, «Саодат» ойномаси ходими.

Ўзбекистон Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида «Шарқ хотин-қизлари ва Алишер Навоий» мавзуида тадбир ўтказилди.

СУРАТДА: шоира Гулчеҳра Жўраева шеър ўқимоқда.

Нуъмон Муҳаммаджонов сурати.

ОДОБИ ОЛТИНГА ТЕНГ

ТОШКЕНТЛИК қиз Мақсудахонни олтиариқлик йигит Тўлқин Давронов севиб қолди. Ҳидоятхон опа Олтиариқдан Тошкентга совчи бўлиб келди-ю, аввало ён қўшниникига «Икки оғиз гапим бор эди» дея салом бериб кириб борди.

Қўшни аёл уйга таклиф қилиб, қўйрда-қуймай дастурхон ёзди, бир пиёла чой узатиб, кейин гапга қулоқ тутди:

— Мен шу... — дея гап бошлади Ҳидоят опа ҳаяжондан тутила-тутила, — Фарғонадан атай... Шокирхон аканинг қизлари Мақсудахонга «харидор» бўлиб келувдим. Сизнинг фикрингизни билсам, девдим.

— Вой-й, айланай, — қўшни аёл чеҳраси ярқ этиб очилиб, қувониб жавоб берди. — Сизга худо берипти, айланай. Шокирхон аканинг учта қизи бор, уччовиям бебаҳо. Тиқ этиб, овозлари чиқмайди. Мақсудахон айниқса ажойиб, кечқурун ўқиб, кундузи ишлаяпти. Барака топадиган қиз.

...Шундай қилиб, Мақсуда Олтиариққа келин бўлиб тушди. Нақ Ҳидоят опанинг ҳовлиларига файз кирди.

Тўйдан сўнг орадан уч-тўрт кун ўтмай, маҳалла оқсоқоли Қосимжон ота бу қутлуғ хонадонга атайлаб кириб келди-ю, қўлини дуога очиб, келинни алқай кетди.

— Сиз олтин топибсиз, Ҳидоятхон, келинингиз фариштали экан. У келди-ю кўчаларимиз ярқиллаб кетди. Мана уч кундан бери бомдод номозини ўқигани мачитга бораётиб, ҳайрон қоламиз. Қайвақт сув сепиб, супуришга улгурдийкан, деб. Бугун денг, келинни кўрдим. Супургини бир четга қўя туриб, ўзи ҳам четга чиқиб, одоб билан салом берди. Бошида рўмоли, эгнидаги кийимлари ҳам хўп иболи. Тарбия кўрган қизга ўхшайди. Барака топсин.

Мақсудахон Давронова барака топди. Ўқитувчи бўлиб ишлади. Кейин раҳбарлик ишига кўтарилди. Ўғил-қизлари ҳам вояга етди. Тўлқин Давронов нефтни қайта ишлаш заводида цех бошлиғи.

Ҳидоят момо икки гапнинг бирида келинини мақтайди:

— Қариганингда ҳамхонанг мулойим гапирса, ташвиш келтирмаса —умринг узайиб бораверар экан. Мақсудахон кенг дарё. Мана, келин бўлиб тушганига 26 йил бўлди, уйда ҳам, кўчада ҳам топгани раҳмат! Барака топсин, одоби олтинга тенг экан.

«Қариганингда ҳамхонанг мулойим гапирса...».

Ҳидоят момонинг бу гапида бир олам маъно бор. Бир-бирининг дилига озор етказиб, бебаҳо умрга зомин бўлаётган эр-хотину, қайнона-келинлар, фарзандлар оз дейсизми?..

Биламизки, яхши гапдан кўнгил улғаяди, ёмон гап юракка озор келтиради. Умри узун кишиларнинг, қўша қариган чолу кампирларнинг ҳаётига чуқурроқ разм солинг. Кўпларининг фарзандлари қобил, ўзаро аҳил-иноқ яшашган. Муомалалари самимий, меҳрлари юксак, меҳнатлари унумли бўлганини кўрасиз. Ўзлари ҳам яшашда, муомалада ёшларга ўрнак бўлишган.

Ишда ҳар қанча ҳурмат-эътибор топиш, Ватанга хизмат қилишдан олдин она ҳурматини она хизматини жойига қўйиш керак. Онани севган, она олдидаги бурчни адо этган фарзанддан ҳеч қачон ёмонлик чиқмайди ва у ҳеч қачон ёмонлик кўрмайди.

Онага, аёлга ҳурмат — бу инсоннинг энг олий маданияти, энг олий туҳфаси. Бундай эҳтиромга лойиқ бўлмоқлик биз аёлларнинг, оналарнинг ҳам бурчимиз, қарзимиздир.

Ҳозирги пайтдаги энг катта фожиа, бу — ажралиш. Очиқ гап, эр ишдан келса, ҳорманг, деб очиқ чеҳра билан кутиб олишни билмайдиган, бичиш-тикишни, мазали таом тайёрлашни билмайдиган келинлар бор. Шунинг учун қизлар тарбиясига уйда ҳам, мактабда ҳам жуда муҳим иш деб қараб, алоҳида эътибор беришимиз зарур. Қуда-қудағайлар бир-бирига ҳурматни жойига қўйса, гина қудуратни унутса, катталар ёшларни яхши насиҳат билан йўлга солса ва аввало бу борада ўзлари ўрнак бўлишса, мусулмончиликни унутмасак — ажралишлар камаярмиди?..

Ҳа, аёл рўзғорнинг калити. Бу калитнинг қай томонга буралиши аёлнинг дидига, фаросатига, лаёқатига боғлиқ. Мақсудахоннинг қайнонаси айтгандек, аёлнинг одоби олтинга тенг бўлса, яъни олтиндек зангламас, олтиндек тоза ва ноёб бўлса — оилага бир умр асқотади, оилани гуллатиб-яшнатади.

Санъат МАҲМУДОВА.

Маслаҳатларимиз

БОДРИНГ ТУЗЛАГАНДА

Аввало, тузлашга тайёрланган сабзавотлар жуда сифатли ва яхшилаб тозаланган бўлиши керак. Сабзавотларни ҳар қандай усулда консервалашда ишлатиладиган идишлар, стол ва тахталар санитария қоидаларига мувофиқ бўлиши жуда аҳамиятлидир.

Дарҳақиқат, идиш ва хом ашё яхшилаб ювиб тайёрланса, тузланган маҳсулот сифатли бўлади, 15-22 даража ҳароратда нормал ачийди. Бодринг қарағай ёғочидан ясалган бочкаларда яхши тузланади.

Ҳидланган, шунингдек, бир оз моғорланган бочкалар аввало совуқ сувда чўтка билан яхшилаб ювилади, сўнг 10 фоизли кальцинацияланган соданинг қайноқ эритмаси ёки сўндирилган оҳак билан тозаланади. Шундан кейин бочка буғланиб, бир неча марта чайиб ташланади. Агар бегона ҳид кетмаса, қайта ишлов берилади. Тоза бочка қуритилади. Чунки бочка тубида қолган озгина нам туфайли чириган ҳид келиши мумкин.

Ёғоч идишда бодринг тузлашдан олдин унинг тубига олча ёки қора смородина барги солиш тавсия этилади. Эмалланган ёки шиша идишлар ҳам яхшилаб ювилиб, сўнг қайноқ сув билан чайиб олинади.

Бодрингни палагидан узиб олингач, 24 соат давомида тузлаш керак. Бунда ишлатиладиган намакоб 6—7 фоизли (яъни тузнинг сувга нисбати шунча) бўлиши лозим. 10 килограмм бодрингни тузлаш учун 500—600 грамм зиравор, жумладан, 300 грамм янги укроп, 30 грамм саримсоқ, 50 грамм отқулоқ, кашнич, семизўт, райҳон, петрушка ва сельдерей барги ва бошқаларни солиш тавсия этилади.

Бодринг ачигач, доимий сақлаш жойига элтиб қўйилади. Ҳарорат ноль даража атрофида ушланса, тузланган бодринг сифатли туради.

Тузланган бодринг устини пўпанак (моғор) босишга йўл қўймаслик керак.

Нилуфар АШУРОВА тайёрлаган.

«ШИРИН ҚИЗ».

Буни ўзингиз тайёрланг

АТИРГУЛДАН СУРТМА

Юзни силлиқ, тиниқ ва мулойимлаштириб, гўзаллаштирадиган мойупа каби турли пардоз суртмалари борлигини биламиз. Ўзингиз ҳам жуда осон йўл билан юзга орасталик берадиган суртма тайёрлашингиз мумкин. Бунинг учун ҳовли-гулзорингизда очилиб турган атиргул жуда асқотади. Уни қуйидагича тайёрлайсиз.

Атиргулнинг гул барглари тўкилмасидан олдин, тоза ҳолда йиғиб шиша идишга (банка ҳам бўлаверади) солиб, устидан аста-секин қайноқ сув қуясиз-да, идишнинг оғзини маҳкам ёпиб совугунча сақлайсиз, кейин музхона (холодильник)га қўясиз. Шу ҳолатда уч кун тургач, ҳосил бўлган рангли суюқликни бошқа бир оғзи ёпиладиган идишга сузиб оласиз. Ана шу шарбатсимон суртма билан ҳар куни кечқурун юзингизни пахтага шимдириб артасиз. Қарабсизки, юзингиз ором олиб кун сайин тиниқ ҳамда силлиқлашиб, яшнаб бораверади.

Гул барги суртмасини тайёрлашга 4—5 дона сархил атиргул барги ва (шунга меъёр бўладиган) 300 грамм қайноқ сув етади.

Гули АБДУЛЛАЕВА.

Муҳаррир Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

АҲОЛИ ТЎЛОВЛАРИ БЎЙИЧА НАҚД ПУЛСИЗ ҲИСОБ-КИТОБЛАР!

Жамғарма банки

ҲУРМАТЛИ ЎРТОҚЛАР!

ССЖИ жамғармаси банки муассасаси Сизнинг топшириғингизга биноан уй-жой, коммунал хизмат, газ, электр энергияси, телефон, болаларни болалар муассасаларида сақлаганлик ва бошқа тўловлар юзасидан омонат дафтарчасидаги маблағларингиз ҳисобидан нақд пулсиз ҳисоб-китоб ўтказиши мумкин. Ҳисоб-китобнинг бундай шакли корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар билан тўловлар юзасидан Сизни ҳар ойда нақд пул тўлашдан халос қилади.

Нақд пулсиз ҳисоб-китоблар омонат эгасининг топшириғи билан бир марта ёки узоқ муддатда ўтказилиши мумкин.

Бундай топшириқларни ҳужжатлаштирувчи қоғозларни ССЖИ омонат банкининг ҳар қандай муассасасидан олиш мумкин.

Нақд пулсиз ҳисоб-китоблар Сизнинг шахсий вақтингизни тежайди ва тўловларни олувчи ташкилотлар билан ҳисоб-китобнинг энг қулай шаклидир.

ССЖИ жамғарма банкининг Тошкент шаҳар бошқармаси.

Муҳими — қулайлик!

Чек дафтарчаси — Сиз ССЖИ жамғарма банки муассасаларидан олишингиз мумкин бўлган шахсий пул ҳужжатидир. Сизнинг номингизга очилган шу чек ёрдамида жамғармангиздан ҳисоб очилган бўлиб, унинг ёрдамида жамғармангиздан истаган пайтда пул талаб қилиб олишингиз мумкин. Мазкур чек дафтарчаси жамғармангиз доирасида хоҳлаган пулга ёзилиши мумкин.

Чек дафтарчаси у берилган кундан бошлаб икки йил давомида амал қилади, бордию сиз 12 қирқма чекнинг ҳаммасидан фойдаланмаган бўлсангиз, унинг амал қилиш муддати яна 2 йилга узайтирилиши мумкин.

Сиз чек билан саноат маҳсулотлари ва хизмат ҳақини тўлашингиз мумкин.

Бундан ташқари чек дафтарчаси соҳиби шу чек билан мамлакатнинг омонат банки ҳар қандай муассасасидан нақд пул олиши мумкин.

Чек паспорт кўрсатилган тақдирдагина ҳақиқий ҳисобланади.

Чек дафтарчаси соҳиби омонатчиларнинг барча имтиёзларидан фойдаланади: жамғармага пул қўйилаётганда йиллик 2 фоизли даромад сақланади!

ССЖИ жамғарма банки Тошкент шаҳар бошқармаси.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЖРОҚЎМИ ТРАМВАЙ-ТРОЛЛЕЙБУС ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШҚАРМАСИНИНГ ЎҚУВ КОМБИНАТИ

трамвай ва троллейбус ҳайдовчиси ихтисосини эгаллашни хоҳловчиларни курсларда

ЎҚИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Курсларга 20 ва ундан юқори ёшдаги кишилар қабул қилинади.

Трамвай ҳайдовчиси бўлиш учун ўқиш муддати — 5 ой, троллейбус ҳайдовчиси бўлиш учун эса 6 ой.

Ўқиш давомида 139 сўм миқдорида стипендия тўланади. Малака ошириш пайтида — 160 сўм тўланади. Курсни тугатганидан сўнг ҳайдовчининг ойлик маоши 450—550 сўм миқдорида бўлади.

ҲАЙДОВЧИЛАРГА ҚУЙИДАГИ ИМТИЁЗЛАР БЕРИЛАДИ:

дам олиш уйларига, санаторийларга йўлланмалар, шунингдек саёҳат йўлланмалари нархидан 50 фоиз чегириб берилади;

шаҳар электр транспортида бепул юриш;

10 йил давомида ҳайдовчи бўлиб ишлаган аёллар 50 ёшидан пенсияга чиқадилар;

15 йил давомида ҳайдовчи бўлиб ишлаган эркаклар 55 ёшидан пенсияга чиқадилар.

Пенсияга чиққан нафақахўрлар шаҳар электр транспортида бепул юриш имтиёзидан фойдаланадилар.

Шаҳар электр транспорти ходимлари учун Сирдарё соҳилида дам олиш маскани мавжуд.

Электр транспорти ходимларининг болалари учун болалар боғчалари ва яслиларига навбатсиз жойлаштириш имтиёзи берилади.

Бошқарма коммунал-қурилиш билим юрти базасида «шаҳар электр транспортини ишлатиш ва фойдаланиш» ихтисоси бўйича кундузги ва сиртқи бўлимларга эгадир.

Маълумотлар учун бошқарманинг кадрлар бўлимига қуйидаги манзилга мурожаат қилишингиз мумкин: Тошкент шаҳри, Широкая кўчаси, 6-уй. Телефон 33-58-71.

«АГРОФУР» ҚЎШМА КОРХОНАСИ

АҲОЛИДАН, ЖАМОА ВА ШЎРО ХЎЖАЛИКЛАРИДАН

НАҚД ПУЛГА ВА ПУЛ ЎТКАЗИШ ЙЎЛИ БИЛАН

ерёнғоқ, нўхот, мош, жўхори, саримсоқпиёз ва барча турдаги зираворлар ва доривorларни

Шартномавий нархларда

СОТИБ ОЛАДИ.

Шунингдек, маҳсулот топширувчи кишиларнинг хоҳишига кўра уларга тижорат баҳоларидан анча паст нархларда халқ истеъмол молларини сотиш ҳам мумкин.

Қуйидаги манзилгоҳга мурожаат қилинсин: 700150, Тошкент шаҳри, Сирғали райони, Беруний кўчаси, 14-уй.

Телефон 92-15-23.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ КОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР, ЧЕТ ЭЛ ФИРМАЛАРИ ВА ҚЎШМА КОРХОНАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон жумҳурияти Алоқа вазирлигининг
ТОШКЕНТ ХАЛҚАРО ЭЛЕКТР АЛОҚАЛАР МАРКАЗИ

жаҳоннинг барча мамлакатлари билан автомат телефон, телефакс, телекс алоқани таъминлайди.

Эркин алмаштириладиган валюта билан ҳақ тўланади.

Маълумотларни олиш учун қуйидаги манзилгоҳга мурожаат қилинг:
Тошкент шаҳри, 129-почта бўлими, Навоий кўчаси, 28. Телефон — 44-37-55.

Тошкент халқаро электр алоқалар маркази.

БИКС

Сизнинг муваффақиятингиз— умумий ишимизга хизмат қилади!

Сизнинг бирон-бир маҳсулотни — ускуналар, хом ашё, транспорт воситасини сотиб олиш ёки сотиш билан, у ёки бу хизмат билан боғлиқ муаммоларингиз бўлса,

«БИККС-АЛИНА» БРОКЕРЛИК ФИРМАСИ

УЛАРНИ ЎЗ ЗИММАСИГА ОЛИШГА ТАЙЁР

«БИККС-АЛИНА» брокерлик фирмаси мамлакатимизнинг энг йирик 8 фирмасида: Россия мол-хом ашё, Москва мол фирмаси, Россия деҳқончилик биржасида, «Санкт-Петербург» биржасида, Бутунроссия кўчма мулк биржасида, «ТОШКЕНТ» универсал мол биржасида, Қирғизистон мол-хом ашё биржасида, Россия ўрмон биржасида ўз идораларига эга. Шунингдек «БИККС-АЛИНА», турли биржалардаги яна 18 та брокерлик идоралари билан ҳамкорлик қилади.

Ахборот-брокерлик хизматига узоқ муддатли шартномалар тузилган тақдирда «БИККС-АЛИНА» фирмаси ўз мижозларига брокерлик фоизидан маълум қисмини чегириб ташлайди, олди-сотди тугаганидан сўнг 24 соат мобайнида уларни биржадаги нархлар, моллар, хизматларга доир тўлиқ ахборотлар билан таъминлайди.

Бозорни яхши билиш, кенг алоқалар, тажрибали брокерлар ва самимий муносабатлар муаммоларингизни биргаликда ҳал қилишимизга ёрдам беради.

Бизнинг манзилимиз: Тошкент — 146, Зебо Шамсуддинова кўчаси, 2-боши берк кўча.

ТОШКЕНТДАГИ телефонлар: 91-31-08, 98-64-53, 68-70-35.

ТОШКЕНТДАГИ телефакс: 8-3712-90-41-97.

МОСКВАДАГИ телефонлар: 193-84-03, 457-20-85, 181-65-30.

МОСКВАДАГИ телефакс; 8-095-22-16, 200-22-17.

«БИККС-АЛИНА» УЮШМАСИ.

«Союзреклама» акционерлик жамиятининг «Сарбон» Ўзбекистон реклама агентлиги.

«ВИСОТСТРОЙ» 11-ТРЕСТИНИНГ «СПЕЦЖЕЛЕЗОБЕТОНСТРОЙ» ҚУРИЛИШ МОНТАЖ БОШҚАРМАСИ

бош механик, электр пайвандчилар, қурилиш конструкциялари монтажи бўйича монтажчилар, ғишт терувчилар, бетончилар, электрчилар, қоровулларни

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

МЕҲНАТГА ИШБАЙ ТАРИҚАСИДА ҲАҚ ТЎЛАНАДИ.

Бошқарма ижара пудратида ишлайди.

Маълумотлар юзасидан қуйидаги телефон орқали мурожаат қилинсин: 45-77-52 (кадрлар бўлими).

ДИҚҚАТ!

Иситиш мавсумига тайёргарлик ишлари бошланиши муносабати билан

9—10 октябрь кунлари

Ц—1, 2, 4, 5, 6-мавзеларида, Юнусобод, Қорақамиш даҳаларининг барча мавзеларида, Энгельс ва О. Бобожонов кўчаларида, ТЦ—4 иссиқлик марказидан

ИССИҚ СУВ БЕРИШНИ ТЎХТАТИШ РЕЖАЛАШТИРИЛМОҚДА.

Қуйидаги телефонлар орқали маълумотлар олиш мумкин: 62-68-38, 62-65-55, 33-32-32.

«Таштеплосеть» корхонаси.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА ЎҚИТИШ ВА ҚАСБГА ЙЎНАЛТИРИШ МАРКАЗИ

УЛЬЯНОВСК АВИАЦИЯ-САНОАТ КОМПЛЕКСИГА

45 ёшдан ошмаган ва қуйидаги касбларга эга бўлган эркаклар ва аёлларни

ИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

металл бўйича дастгоҳсозлар; учиш аппаратларининг йиғувчи-чилангарлари, асбобсоз-чилангарлар, механика-йиғув ишларининг чилангарлари, назорат-ўлчов асбоблари ва автоматика чилангари; электр монтёрлар.

Авиакомплекс вакили хоҳловчилар билан 23-24 ОКТЯБРДА қуйидаги манзилда суҳбатлашади: Тошкент шаҳри, Т. Шевченко кўчаси, 64-уй, Ленин район меҳнат биржаси.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ НАШРИЁТИ

Совет Армияси сафларида хизмат қилиб қайтган йигитлар ва 18 ёшдан катта қизларни линотипчиларнинг 2 сменалик иш тартибида ҳарф териш-сатр қуйиш машинасида ёки матбаачи-линотипчилар тили билан айтадиган бўлсак тезкор машиналарда ҳарф терувчига шогирд бўлиб ишлаш учун

ТАКЛИФ ЭТАДИ

ИШЧИЛАР ҲАФТАДА ИККИ КУН ДАМ ОЛАДИЛАР.

Бу касб ўз соҳибидан сатр қуйиш машинасининг сирларидан хабардор бўлиш, матнни тезлик билан металлдан қуйилган сатрларга айлантира билиш каби ҳар тарафлама кўникмаларни талаб қилади.

ЛИНОТИП — ПИАНИНОНИ ЭСЛАТУВЧИ АЖОЙИБ БИР МАШИНА БЎЛИБ, УНДАГИ БАРЧА ТУГУНЛАР ЎЗИГА ХОС ОҲАНГ КАСБ ЭТАДИ.

Рўзномаларнинг қанчалик тез ёруғ дунё юзини кўриши кўп жиҳатдан линотипчининг моҳирлиги ва эпчиллигига боғлиқ. Ер куррасида рўй бераётган барча воқеа-ҳодисалар ҳақида линотипчилар биринчилардан бўлиб хабар топадилар.

Мазкур касб эгалари саводхонлиги, билимдонлиги ва қунт-ҳафсаласи билан ажралиб турадилар. Юксак малакали линотипчининг ўртача ойлик иш ҳақи 650 — 700 сўмни ташкил этади. Ҳамма ходимларга арзонлаштирилган овқатлар учун талон берилади.

Нашриёт ҳудудида сабзавот, озиқ-овқат ва саноат моллари дўконлари, буғ ҳаммоми билан ҳовуз, шунингдек, сартарошхона, алоқа бўлими ва жамғарма банки бор.

Йил давомида ходимларимиз нашриёт санаторий-профилакторийсида ишлаб чиқаришдан ажралган ва ажралмаган ҳолда дам олиб, даволанишлари мумкин, ёз ойларида эса фарзандларини пионер оромгоҳларига жўнатиш имкониятига эга бўладилар.

Бизнинг эълонимиз қизиқтириб қолган барча ёшларни қуйидаги манзилга мурожаат қилишларини сўраймиз: Тошкент шаҳри, «Правда» газетаси» кўчаси, 41-уй, кадрлар бўлими. Телефон 33-80-83.

ЛЕКТОРЛАР УЙИДА

(Марказ-14, А. Қодирий кўчаси, 13-уй)

40 СОАТДА — БУТУН ТИЛ КУРСИ ЎРГАТИЛАДИ!

ФЛАЙТ — ЧЕТ ТИЛИНИ НИҲОЯТДА ТЕЗ ЎРГАТИШНИНГ МУМКИН ҚАДАР ЖАМЛАШТИРИЛГАН УСУЛИДИР.

Инглиз тилини тил йўналишидаги ихтисослаштирилган мактаб ҳажмида биладиган ёки жуда бўлмаганда умумтаълим мактаби ҳажмида биладиган барча кишилар таклиф этиладилар.

ФЛАЙТ системаси ёрдамида СИЗ 2 ойдан кейиноқ амалий тилнинг тезкор курсини ўқитишингиз мумкин бўлади.

ФЛАЙТ услубиётини эгаллаганларга гувоҳнома берилади.

МАШҒУЛОТЛАР ГУРУҲЛАР ТЎЛИШИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ.

Гуруҳда 8—10 кишидан ортиқ қатнашчи бўлмаслиги лозим. Нақд пул билан ва пул ўтказиш йўли билан ҳақ тўланади.

Дастлабки йиғилиш — 13 ОКТЯБРЬ СОАТ 17.00 ДА 49-хонада бошланади.

Телефон 44-55-32, 44-56-13.

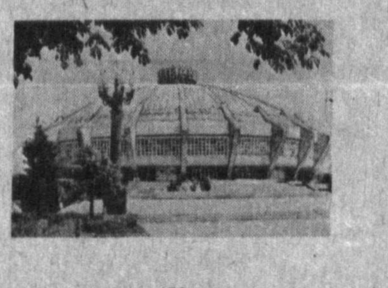

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИ БИНОСИДА

(Ҳадра майдони)

21—31 ОКТЯБРЬ КУНЛАРИ

УРТА ОСИЁ ВА ҚОЗОҒИСТОН МУСУЛМОНЛАРИ ДИНИЙ БОШҚАРМАСИГА ҚАРАШЛИ ТОШКЕНТ ИСЛОМ ИНСТИТУТИ РУҲИЙ ДУОГЎЙ

ДИЛБАРХОНИМ БАҲОДИР ҚИЗИ СОБИРЗОДА

Илоҳий кучлар ёрдамида зикр-сано усули билан руҳий таъсир ўтказиб, кўчириқ ва қайтариқ ўтказади.

Бундай сеанслар бахт йўли боғланганлар, зиён-захмат, назар-нафас текканлар ва ҳаётда омади юришмаганларга ҳамда оилавий келишмовчилик ҳолларида ёрдам қилади.

Талабномалар қабул қилинади.

СЕАНСЛАР: 21, 22, 23, 24, 25 октябрда соат 16.00 да; 26, 27 октябрда соат 10.00 да; 28, 29, 30 октябрда соат 16.00 да БОШЛАНАДИ.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 44-29-04, 44-35-91.

4-ЕНГИЛ ВА ПАХТА ТОЗАЛАШ САНОАТИ КОРХОНАЛАРИНИ ЛОЙИҲАЛАШ ИЛМГОҲИ

ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИК БЎЙИЧА ЛОЙИҲАЧИ-МУҲАНДИСЛАРНИ:

қурувчилар, ҳаво ва иссиқликни ҳайдаш ускуналари, электрлаштириш, ер сатҳини географик ўлчаш-топографлар ва муқова қилувчиларни

ИШГА ТАКЛИФ ЭТАДИ

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Биринчи Май кўчаси, 85-уй. Расмийлаштириш бўлими. Телефон: 33-36-04.

ИЖАРАДАГИ ТОШКЕНТ ПОЛИГРАФИЯ КОМБИНАТИ КОРХОНАСИ

ЭРА, РЭМ, КСЕРОКС, ФКУ ва бошқа кўпайтириш аппаратларининг цилиндр ва пластиналарини селен билан қоплаш йўли билан қайта тиклашга муҳтож талаблар мавжудлигини ўрганмоқда. Селен чанги билан қоплаш ишлари ҳажмини аниқлаш учун юқорида кўрсатилган типдаги нусха кўчириш-кўпайтириш аппаратларига эга бўлган ташкилот ва муассасаларнинг корхонамиз техник бўлимига буюртмаларини юборишларини сўраймиз.

Бизнинг манзилимиз: 700129, Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 30-уй. АП «Ташполиграфкомбинат». Телефон: 44-37-81.

ХЎЖАЛИК ҲИСОБИДАГИ КЎП ТАРМОҚЛИ «ЁРДАМЧИ» БИРЛАШМАСИ

нақд пул ва нақд пулсиз ҳисоб-китоб бўйича

сув иситадиган қозонлар **сотади,** 700$м^3$ (иссиқхона сувини иситиш учун қўлланиши мумкин), 40 000 ва 75 000 $м^3$ ҳажмдаги қозонларни **ўрнатади** ва технологик ускуналарни **монтаж қилади.** Қозонлар қаттиқ, суюқ ва газсимон ёқилғилар қурилмаларига асосланади.

77-56-10 телефонига соат 10.00 дан 19.00 гача мурожаат қилишингиз мумкин.

КОРХОНА ВА ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Ҳисоблаш техникасини таъмирлаш ва унга техника хизмати кўрсатиш Тошкент тажриба заводи Больгария республикаси билан тузилган шартномани бажарувчи сифатида

ишга тушириш-тузатиш ишлари, техникавий хизмат кўрсатиш, кафолатли ва кафолатдан сўнги таъмирлаш, «Бултекс-20, 25» электрон ёзув машинкаларидан фойдаланувчи мутахассисларни ўқитиш

ИШЛАРИНИ БАЖАРАДИ.

Манзилимиз: 700156, Тошкент шаҳри, Сегизбоев кўчаси, 1-уй,

Телетайп 116184 ГАММА.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 72-00-78, 72-00-77.

ДИҚҚАТ!

ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР

Агар Сиз техника лицей гуруҳига кирмоқчи ва келгусида техника дорилфунунида ўқишни давом эттириш ниятида бўлсангиз, С. И. Кадишев номидаги 33-ҳунар-техника билим юрти Сизни 6 ойлик математика ва она тилидан пулли тайёрлов курсларига таклиф этади.

Ўқишга 9 йиллик мактаб ўқувчилари ва кундузги мактабнинг 9-синф ўқувчилари қабул қилинади.

Тайёрлов курсларида топширилган битирув имтиҳонлари айни пайтда техника лицейларига кириш имтиҳонлари ўрнига ўтади.

АРИЗАЛАР — 1991 ЙИЛ 31 ДЕКАБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

МАШҒУЛОТЛАР — 1992 ЙИЛ 2 ЯНВАРДАН БОШЛАНАДИ.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Генерал Петров кўчаси, 331-уй. (29, 6-трамвайлар ва 110, 119, 30, 151, 192-автобусларнинг: «Билим юрти» бекати).

Телефонлар: 96-58-20, 96-39-72, 96-47-64.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг
Тошкент педиатрия тиббиёт олий билимгоҳи
бўш лавозимларга
кафедралар бўйича

ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

нормал анатомия мудири;

доцентлар: 1-ички касалликлар, 2-болалар касалликлари пропедевтикаси, ижтимоий гигиена ва соғлиқни сақлашни ташкил этиш, тери-таносил касалликлари;

ассистентлар: нур ташхиси ва нур терапияси, тери-таносил касалликлари, 1-ички касалликлар, 1 болалар касалликлари пропедевтикаси (3), 2-болалар касалликлари пропедевтикаси, биологик кимё, нормал физиология, 2-болалар касалликлари, 3-болалар касалликлари (2), болалар жарроҳлиги (9), қулоқ -томоқ-бурун касалликлари (4), 1-жарроҳлик касалликлари (1,5), 2-болалар юқумли касалликлари, 1-тайёрлов поликлиникаси, психиатрия, болалар сил касаллиги.

ўқитувчилар: ўзбек тили (5,5), чет тиллар (3), тиббиёт ва биологик физика, жисмоний тарбия машқлари;

раҳбарлар: марказий илмий тадқиқот лабораторияси, тиббий ирсиёт бўлими.

ТАНЛОВ МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700140, Тошкент шаҳри, Чермет кўчаси, 103-уй (156, 165, 19-автобусларнинг «Тошкент педиатрия тиббиёт олий билимгоҳи» бекати).

ИШБИЛАРМОН КИШИЛАР!

ДИҚҚАТ!

Сиз ўз ҳужжатларингиздан А—3, А—4 ҳажмда юқори сифатли нусха кўчиришни хоҳлайсизми?

Сиз оригинал ҳажмини 64 фоизга кичрайтиришни ёки 156 фоизга катталаштиришни хоҳлайсизми?

Сиз дақиқасига 22 нусха кўчириш имконига эга бўлишни хоҳлайсизми?

Сиз ишлатиладиган материал ва эҳтиёт қисмлар билан боғлиқ ҳар қандай муаммолардан қутилишни истайсизми?

СИЗГА КЕРАК НАРСА — БИЗДА БОР!

Нусха кўчириш-кўпайтириш машинаси «МИТА ДС—2254» (Япония) Сизнинг барча истагингизни бажаради!

Ўзбекистон Республикаси Давлат кооператив таъминоти омборидан моллар бозор ўртача нархидан пастроқ баҳода ишлатиладиган материалнинг ошиқчаси билан берилади.

Манзилимиз: Навоий кўчаси, 7-уй. Ўзбекистон Давлат кооператив таъминот комитети.

Телефонлар: 44-08-47, 41-05-54.

Жамғарма банки

ССЖИ ЖАМҒАРМА БАНКИ МУАССАСАЛАРИ ОРҚАЛИ ЎТКАЗИЛГАН ИШ ҲАҚИ — СИЗНИНГ МАНФААТИНГИЗГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ.

Сизнинг хоҳишингизга кўра иш ҳақингиз жамғарма банкининг истаган муассасасига турар жойингиздаги ёки иш жойингиздаги сизнинг омонат бўйича очган ҳисобингизга ўтказилади.

Омонат пуллари Сизга қулай бўлган пайтда тўлалигича ёки қисман берилади.

Бундан ташқари, Сиз истаган шахсга пул олиш учун ишонч қоғозини расмийлаштиришингиз мумкин.

ССЖИ Жамғарма банкининг Тошкент шаҳар бошқармаси.

---

15 ОКТЯБРЬ СОАТ 10.00 ДА

«АСБОБЛАР ВА ҲИСОБЛАШ ТЕХНИКАСИ» САЛОНИ БИНОСИДА

«Иссиқлик ва суюқликлар сарфини ҳисобга олувчи янги воситалар» мавзуида

СЕМИНАР ЎТКАЗИЛАДИ

Маърузачи — Витебскдаги «Электро измеритель» ишлаб чиқариш бирлашмасининг мутахассиси.

Телефонлар: 78-02-49, 78-02-38.

Тошкент кооператив техникуми жисмоний тарбия ўқитувчиларини ва ётоқхона тарбиячиларини

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Ҳақ тўлаш тартиби ,штат жадвалига асосан амалга оширилади.

Мурожаат қилиш учун манзил: Тошкент вилояти, Оржоникидзе ноҳияси, Ленин номли колхоз, Тошкент кооператив техникуми (Тошкент қишлоқ хўжалиги институти ёнида).

Телефонлар: 63-74-38, 63-74-44, 63-72-67.

«УзНИИПИ реставрация» илмгоҳи

лойиҳа ташкилотларида ишлаш тажрибасига эга бўлган бош ҳисобчини

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: 700011, Тошкент шаҳри, А. Қодирий кўчаси, 11-уй.

Телефонлар: 41-12-45, 41-32-45.

ДИҚҚАТ!

Тошкент шаҳар Бектемир район ижроия комитетида рўйхатга олинган «САМАРҚАНД», «ВЕНЕРА» кооперативлари

ТУГАТИЛАДИ

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида қуйидаги манзилда қабул қилинади:

«Самарқанд» кооперативи: «Промжилводстрой» трестининг 5-ихтисослашган кўчма механизация колоннаси — Тошкент шаҳри, Ж. Остонов кўчаси, 28-уй.

«Венера» кооперативи: Тошкент шаҳри, Баркамол кўчаси, 9-уй.

Тошкент шаҳар Чилонзор районидаги 202-мактаб томонидан **Исроилова Машкура** номига берилган А 519218 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА— **9/Х да — Алишер Навоий, 10/Х да — «Хотинлар гап»идан чиққан ҳангома, 11/Х да — Тўмарис, 12/Х да — Жонимни ол, жонгинам, 13/Х да — Афандининг беш хотини.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУСИҚАЛИ ТЕАТРИДА — **9/Х да Анқовлар чайқови, 10/Х да —Муҳаббат навоси, 11/Х да — Куёвлар конкурси, 12/Х да Кулги ва шодлик кечаси, 13/Х да Юсуф ва Зулайхо.**

АБРОР ҲИДОЯТОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ДРАМА ТЕАТРИДА—**9/Х да Фармонбиби аразлади, 10/Х да Кулги ва қўшиқ кечаси, 11/Х да — Гўзаллар ва миршаблар, 12/Х да — Кулги ва қўшиқ кечаси, 13/Х да — Фармонбиби аразлади.**

КИНО

9 ОКТЯБРЬ

А. Навоий номидаги Санъат саройи — «ЧЕКИНИЛМАСИН, АСИРГА ТУШИЛМАСИН» (йўлбарс — каратэ, АҚШ, 17.00, 19.30). «ЭР ВА ХОТИН» (19.00, Ҳиндфильм, кичик залда).

Фурқат — «КАПИТАН «АМЕРИКА» (17.00, 19.00). «ИШБИЛАРМОН АЁЛ» (20.45).

Москва — «ДУШМАН» (18.00, 18.20, 20.40).

Шарқ — «ИЛОНБОШИ» (20.30).

Нукус — «ИЛОНБОШИ» (18.00, 20.00).

Қозоғистон — «ИШБИЛАРМОН АЁЛ» (19.00). «ТЕМИР ХОТИН» (17.00).

Дўстлик — «ИЛОНБОШИ» (жуфт, тоқ соатларда).

Тошсовет — «ФАНТОМАС» (тоқ соатларда).

Лисунов номли — «ДУШМАН» (19.00).

10 ОКТЯБРЬ

А. Навоий номидаги Санъат саройи — «ЧЕКИНИЛМАСИН, АСИРГА ТУШИЛМАСИН» (йўлбарс — каратэ, АҚШ, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30). «ЭР ВА ХОТИН» (10.00, 13.00, 16.00, 19.00, Ҳиндфильм, кичик залда).

Фурқат — «КАПИТАН «АМЕРИКА» (11.00, 13.00, 17.00, 19.00). «ИШБИЛАРМОН АЁЛ» (15.00, 20.45).

Москва — «ДУШМАН» (11.00, 13.30, 16.00, 18.00, 18.20, 20.40).

Шарқ — «ИЛОНБОШИ» (20.30).

Нукус — «ИЛОНБОШИ» (12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00).

Қозоғистон — «ИШБИЛАРМОН АЁЛ» (10.00, 13.00, 16.00, 19.00). «ТЕМИР ХОТИН» (11.00, 14.00, 17.00).

Дўстлик — «ИЛОНБОШИ» (жуфт, тоқ соатларда).

Тошсовет — «ФАНТОМАС» (тоқ соатларда).

Лисунов номли — «ДУШМАН» (10.00, 13.00, 16.00, 19.00).

Ўзбекистон Республикаси Савдо вазирлиги ва Ўзтекстильторг республика идораси жамоалари Тошкент вилояти газламалар савдоси улгуржи базасининг директори Н. Г. Раҳимжоновага онаси

Рихсиой РАҲИМЖОНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент давлат чет тиллар педагогика олий билимгоҳи жамоаси олий билимгоҳ бухгалтериясининг катта кассири З. М. Маннопова га турмуш ўртоғи

Олимжон Содиқович МАННОПОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармаси, ҳунар техника билим юртлари бўйича бошқарма назоратчиси

Амилхўжа Собирович ШАРИПОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор этади.

Тошкент «Маишийметаллсоз» Бош корхонаси маъмурияти шу корхонада узоқ йил давомида меҳнат қилган кекса ходим

Аҳмад Рауфович ШАРИПОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

1992 йил учун «Оқшом»га обуна давом этмоқда. Йиллик обуна нархи—25 сўм 68 тийин, ярим йилга—12 сўм 84 тийин. Нашр кўрсаткичи—64690.

МУАССИСЛАР:
Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76, хатлар — 33-29-70, 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Ҳамма эълонлар ва тижорат хабарларини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг эълонлар бўлими тайёрлаган. Маълумотлар ва эътирозлар учун телефон: 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. 700000, ГСП, Тошкент, «Правда» рўзномаси кўчаси, 41

◎ 78.598 нусхада чоп этилади. ◎ Нашр кўрсаткичи 64690. ◎ Буюртма 6123. ◎ Босмага бериш вақти 11.30. ◎ Босмага берилди 11.30 ◎ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10